

Stimulab-prosjektet Klopp

Hvordan vi skal forebygge uhåndterlig gjeld blant enkelt-personforetak

Leveranserapport med målbilde, tiltak og anbefalinger – 13. januar 2021

Designit®
a wipro company

MENON
ECONOMICS

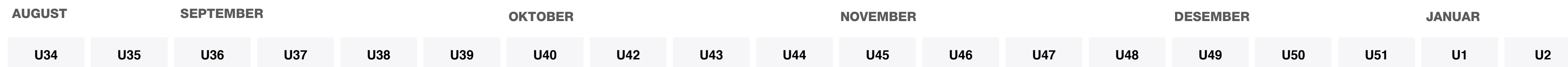
 Brønnøysundregistrene

 nctv

 Skatteetaten

Fremdriftsplan for Klopp – fase 1

3

01 Innsikt

Undersøke og diagnostisere

Aktiviteter

- Oppstartsmøte med prosjektgruppe
- Litteraturgjennomgang
- Dybdeintervjuer med eksperter og brukere
- Spørreundersøkelse/kvantitativ undersøkelse
- Analyse og syntese

Leveranser

- Nøkkelfunn
- Mulighetsområder
- Kvantitative funn

02 Konsept

Utforske og definere

Aktiviteter

- Idéworkshop
- Konseptutvikling
- Evaluering og forankringsmøter med rep. fra Skatt og Brreg
- Styringsgruppemøte

Leveranser

- Nøkkelfunn
- Mulighetsområder
- Kvantitativ analyse

03 Leveranse

Utvikle og levere

Aktiviteter

- Detaljere og visualisere løsningsforslag
- Atferdsøkonomisk tiltaksutvikling
- Veikartsworkshop med rep. fra Skatt, Brreg og Nav
- Styringsgruppemøte

Leveranser

- Prosjektrapport
- Dultediagram
- Prototype og visualisering av tiltak

Deltagere

Prosjektet er gjennomført i samarbeid med et team med Tjenestedesigner, Forretningsdesigner og Designpsykolog fra Designit og konsulenter i Samfunnsøkonomi og gevinstrealisering fra Menon.

Prosjektgruppe

Kari Ann Nygård, Brønnøysundregistrene
(Prosjektleder)

Linda Marie Skalde, Nav

Ellen Johanne Haugen, Skatteetaten

Are Trælvik, Brønnøysundregistrene
(prosjektansvarlig)

Erlend Hovgaard

Prosjektleder og Forretningsdesigner,
Designit

Camilla Monrad-Krohn

Tjenestedesigner, Designit

Sofie L. Bang Jensen

Designpsykolog, Designit

Kaja Høiseth-Gilje

Samfunnsøkonom, Menon

Caroline Wang Gierløff

Samfunnsøkonom, Menon

Styringsgruppe

Lars Peder Brekk, Brønnøysundregistrene
(styringsgruppeleder)

Hans-Jørgen Blomseth, Nærings-og
Fiskeridepartementet/ Regjeringens
forenklingsprosjekt

Bjørn Ola Holm, Telenor

David Norheim, Brønnøysundregistrene

Innhold

0. Bakgrunn

- Mål, prosjektplan og prosjektdeltagere

1. Utfordringen

- Kvalitativ- og kvantitativ innsikt
- Mulighetsområder

2. Målbilde

- Visjon, prinsipper og strategiske mål

3. Innsatsområder

- Den digitale forebygger
- En oppsøkende hjelpende hånd
- En god start

4. Konkrete tiltak

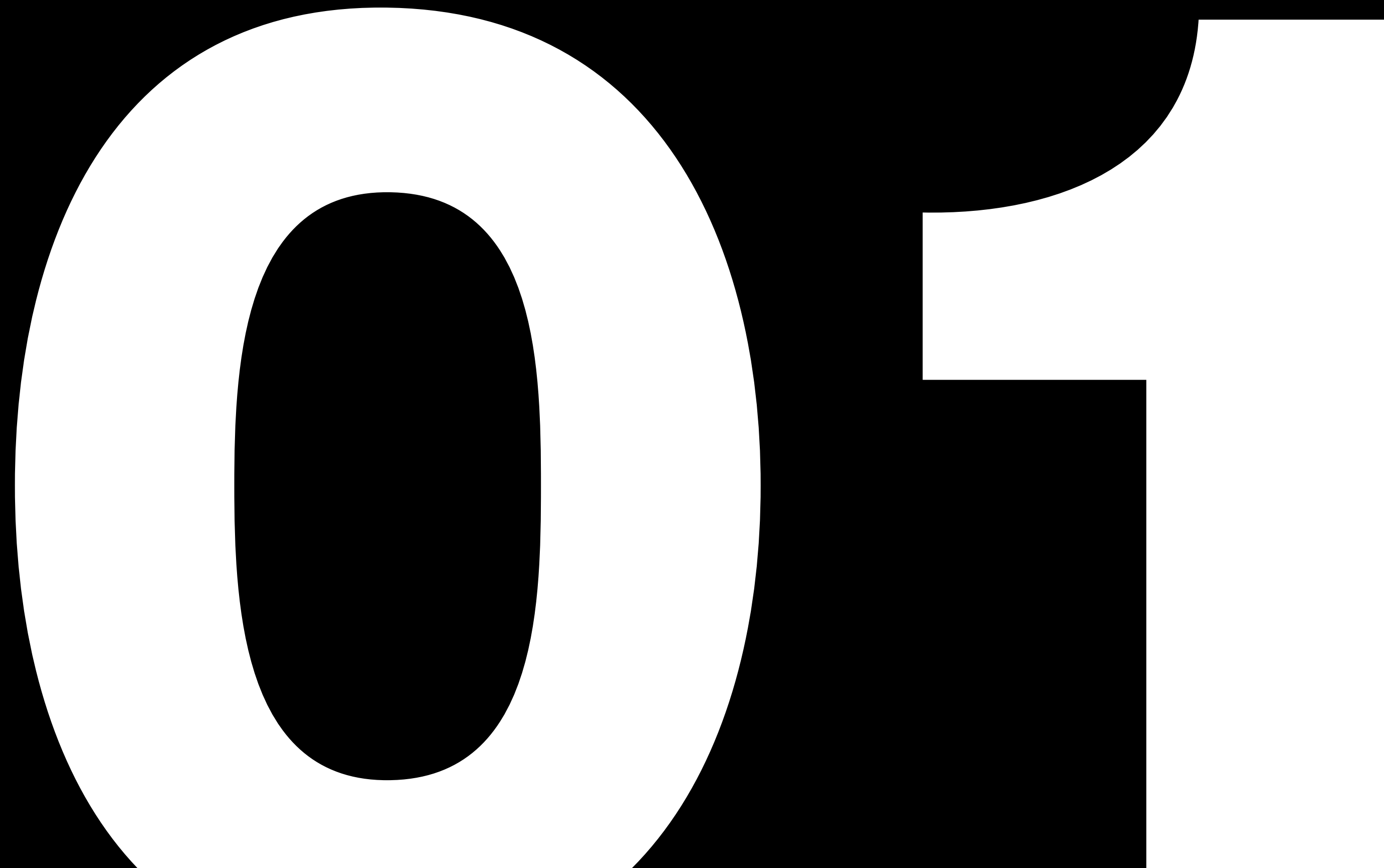
- Digital oppstartsveileder
- Tiltak 1-12

5. Veien videre

- Suksesskriterier
- Hvordan tar vi Klopp videre for læring og realisering
- Gevinster og nullpunktsmåling
- Kvalitativ testing og pilotering
- Praktisk om neste fase av Klopp

Utfordringen

Innsikt i hvorfor uhåndterlig gjeld blant ENK-er oppstår

Uhåndterlig gjeld og store økonomiske problemer er vanlig blant enkeltpersonforetak.

– og det er *ekstra ille i bygg- og anleggsbransjen.*

30k

nye enkeltperson-foretak vært år

BYGG OG ANLEGG HAR NEST FLEST MED 13%

1/4

av ENK-er har betalingsanmerkninger

I SNITT 300K PER ENK, TOTALT 15 MRD NOK

1/5

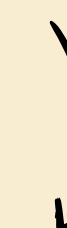
av ENK-er overlever forbi det femte året

KUN 41% OVERLEVER DET FØRSTE ÅRET

1,2

ENK-er i bygg og anlegg går konkurs hver dag

38% AV TOTALEN = TRE GANGER MER VANLIG

Hvorfor? Og hvordan kan vi forebygge?

Målgruppen for intervjuene

Personer med enkeltpersonforetak innen entreprenør/byggebransjen

Sannsynligvis like behov og problemer som andre ENK-er, bare mer ekstreme. Løser vi noe for dem vil vi kunne løse det for mange andre også.

Dybde- intervjuer

Med fokus på hvorfor og hvordan for inspirasjon til idé- og tiltaksutvikling, ikke primært for generaliserbarhet. Triangulert mot forskning, ekspertintervjuer, spørreundersøkelse og kvantitativ analyse av tilgjengelig data fra SSB osv.

Seks enkeltpersonforetak

Vi har intervjuet totalt seks personer som har eller har hatt enkeltpersonforetak og drevet innen entreprenør-, bygg- og anleggsbransjen. Alle vi snakket med er eller har vært i en situasjon med uhåndterlig gjeld eller konkurs.

2 kvinner og 4 menn mellom 28-56 år

Syv interessenter og eksperter

Vi har intervjuet totalt seks representanter fra Skattetaten, Nav, Brønnøysundregistrene og bransjen, i tillegg til Christian Poppe fra OsloMet, en av Norges fremste forskere på gjeld.

Gjennomgang av relevant litteratur

Litteraturliste

Christian Poppe, 2006.
Oppdragsrapport:
Betalingsproblemer i et sosialt
perspektiv.

Christian Poppe, 2007.
Doktorgradsavhandling: Into the
Debt Quagmire.

Christian Poppe, 2016.
Oppdragsrapport: Økonomisk
utsatthet.

Christian Poppe, 2015.
Oppdragsrapport: Økonomisk
rådgivning på nett.

Christian Poppe, 2018. Økonomisk
dugelighet og trygghet i Norge.

Skatteetaten, 2020. Brukerinnsikt
fra Fremtidens innkreving.

PWC, 2019. Prosjektrapport:
Gjeldsfloken.

Haakon Koi, 2019. Masteroppgave:
Hva kan gjøres for å redusere
andelen entreprenører i bygg- og
anleggsnæringen som går konkurs?

Citizen Advice UK, 2016. Going for
Broke: How self-employed people
move in and out of debt.

Sharon Collard et al, 2012. Working
households' experiences of debt
problems (UK).

Helene Eid Pedersen, 2018.
Masteroppgave: Forebygging av
økonomiske problemer i NAV.

Fase 1: Om det å starte ENK

Starter enkeltpersonforetak med **dårlige forutsetninger**

- Mange starter ENK fordi det er enklest
- ...men ønsker heller å være ansatt
- ...eller ser at de heller burde ha valgt AS
- Mye driv og dyktig i faget, men mangler forståelse for økonomi, regnskap og risiko
- Hopper i det med lite forberedelse

Se vedlegg 1 for fullstendig rapport

Fase 2: Om det å drive ENK

Famler i blinde på **tynn is**

- Har ikke fingeren på den økonomiske pulsen til ENK-et
- En bransje og organisasjonsform med stor fallhøyde
- Snubler i ujevn kontantstrøm og store beløp ut og inn på ulike tidspunkt
- Sårbar for kunder som ikke betaler og andre uforutsette hendelser
- Tar seg ikke råd til regnskapsfører i tide
- Regelverket oppleves innviklet og firkantet

Se vedlegg 1 for fullstendig rapport

Fase 3: Om det å havne og være i gjeld

Opplever byråkrati og straff, men trenger **en hjelpende hånd**

- Når problemene starter dytter systemet noen utfor stupet
- Trenger mer enn informasjon når bunnen er nådd
- Mange har et stort ønske om å gjøre opp for seg
- Men tynges ned av gamle spøkelser
- Og stikker hodet i sanden når de ikke har tro på at endring er mulig
- Å leve med gjeld er en påkjenning som kan fordoble problemene
- Konkurs kan oppleves som en lettelse

Se vedlegg 1 for fullstendig rapport

Om de offentlige tjenestene rundt ENK-er

Systemet er ikke bygget for å fange opp eller forebygge

- Dagens informasjon og veiledning når ikke frem
- Fanges ikke opp før snøballen har begynt å rulle
- Systemet henger ikke sammen for brukere

Se vedlegg 1 for fullstendig rapport

Kvantitativ innsikt bekrefter og nyanserer kvalitative funn

Eksempler på sentrale funn

- Kun 32% har et bevisst forhold til ENK som organisasjonsform
- Flere får moms- og skattetrekkkonto og regnskapsfører underveis i livsløpet, men få oppdaterer forretningsplanen
- Bygg- og anleggsbransjen har en særlig høy andel av åpne konkurser innenfor ENK med 38%
- Få ENK-er gjør endringer i forskuddsskatt eller restskatt, men de som ikke gjør det betaler oftere i tide

Se vedlegg 2 for fullstendig rapport

Mulighetsområder for idéutvikling

Før oppstart:

Ved oppstart:

I drift:

I drift og gjeld:

På tvers:

1

Hvordan kan vi sørge for grundigere vurderinger og forberedelser før eller ved registrering?

2

Hvordan kan vi hjelpe nyetablerte med høy risiko og tilrettelegge for en god start?

3

Hvordan kan vi bidra til bedre styring på økonomi og administrasjon?

4

Hvordan kan vi tilrettelegge for en tryggere drift?

5

Hvordan kan vi fange opp og hjelpe de som viser tegn på økonomiske problemer?

6

Hvordan kan vi skape en støttende og helhetlig brukerreise hvor færre faller gjennom?

Utfordringen

Ved oppstart:

1. Sørge for grundigere vurderinger og forberedelser før eller ved registrering

Det er et stort potensiale i å hjelpe folk å gjøre grundigere vurderinger av risikoen og det som kreves for å drive ENK – før de velger å gå for ENK i det hele tatt. Da kan vi sørge for at de som faktisk starter ENK har bedre bedre forutsetninger for å klare seg.

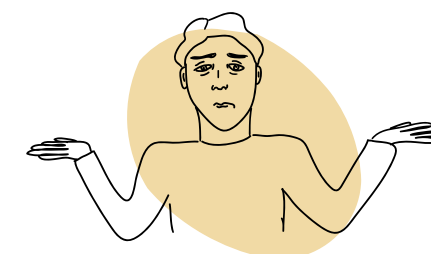

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

RELEVANTE FUNN:

Mange starter enkeltpersonforetak fordi det er enkelt og få krav

...men ønsker heller å være ansatt

...eller ser at de burde valgt AS

Hopper i det med lite forberedelser

Ved oppstart:

2. Hjelp nyetablerte med høy risiko og tilrettelegge for en god start

Det handler om å tidlig fange opp og hjelpe de nyetablerte ENK-ene med dårligere forutsetninger for å gi de bedre sjanser for å lykkes. Det kan for eksempel innebære å skape bevissthet om nødvendigheten av å ha regnskapsfører og det å etablere en god økonomisk struktur fra start.

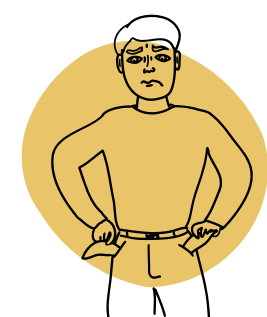
RELEVANTE FUNN:

Dyktig i faget, men mangler forståelse for økonomi, admin og risiko.

Hopper i det med lite forberedelser

Har ikke fingeren på den økonomiske pulsen i ENK-et

Ved drift:

3. Bidra til bedre styring på økonomi og administrasjon

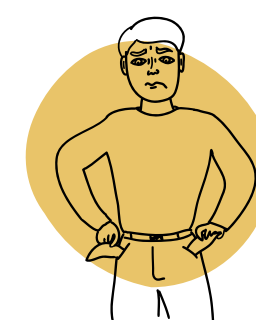
Ved å tilrettelegge for at ENK-er får mer kontroll og oversikt over økonomien, og unngår å gjøre administrative feil, så kan vi potensielt forhindre at gjeld bygger seg opp. Dette handler for eksempel om å få plass skatterekksskonto, bedriftskonto og enklere regler og rutiner for rapportering.

RELEVANTE FUNN:

Dyktig i faget, men mangler forståelse for økonomi, admin og risiko.

Har ikke fingeren på den økonomiske pulsen i ENK-et: Mangler konto for skatt, blander privat- og bedriftsøkonomi, moms og skatt kommer brått på, spiser av momskassa

Snubler i ujevn kontantstrøm og store beløp ut og inn på ulike tidspunkt

Tar seg ikke råd til regnskapsfører i tide

Regelverket oppleves innviklet og firkantet

Utfordringen

Ved drift:

4. Tilrettelegge for en tryggere drift

Vi ser at flere ENK-er tar betydelig risiko de ikke er klare over, og samtidig ikke har et sikkerhetsnett for å beskytte seg mot eventuelle uforutsette hendelser ved det å drive egen næring. Det er et stort potensiale i å hjelpe ved å blant annet sørge for at risikoen mitigeres eller håndteres bedre, for eksempel at flere er forsikret eller har tilstrekkelig oppspart buffer til å håndtere uventede fall i inntekt eller andre vanskelige situasjoner.

RELEVANTE FUNN:

En bransje og en organisasjonsform med stor fallhøyde

Sårbar for kunder som ikke betaler og andre uforutsette hendelser

5. Fange opp og hjelpe de som viser tegn på økonomiske problemer

Ved å fange opp ENK-er med økonomiske problemer tidligere og tilby den nødvendige hjelpen for å få dem over kneiken, kan vi sørge for at færre havner i uhåndterlig gjeld. Fra reaktiv brannslukking til proaktiv forebygging og fange opp.

RELEVANTE FUNN:

Når problemene starter dytter systemet noen utfor stupet

Stikker hodet i sanden når de ikke har tro på at endring er mulig

Fanges ikke opp før snøballen har begynt å rulle

6. Skape en støttende og helhetlig brukerreise hvor færre faller gjennom

Det er behov og en mulighet for å skape mer støtte, sammenheng og kontinuitet på tvers av offentlige etater og bevege oss fra kun informering og håndheving til forebygging og hjelp gjennom hele gjeldsreisen.

RELEVANTE FUNN:

Mange har et stort ønske om å gjøre opp for seg

Tynges ned av gamle spøkelser

Systemet rundt ENK henger ikke sammen for brukere

Dagens informasjon og veiledning når ikke tilstrekkelig frem

Trenger mer enn informasjon når bunnen er nådd

Målbilde

Hva vi skal oppnå

Bakgrunn for målbilde

Idéworkshop

Mål

- Få en felles forståelse for de utfordringer, behov og muligheter for forebygging som ligger i gjeldsreisen i dag
- Sammen prioritere mulighetsrom der vi tror vi faktisk kan gjøre en forskjell og forebygge gjeld hos ENK innen bygg og anlegg
- Bruke alle sin kunnskap og kompetanse på tvers av etater og gjeldsreisen til å finne gode, treffsikre løsninger

Deltagere

- Nav
- Skattetetaten
- Brønnøysundregistrene
- Regnskap Norge
- Førstelinjetjenesten, Møre og Romsdal Fylkeskommune
- Lindorf

[Dokumentasjon fra workshop \(lenke til Miro\)](#)

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

Idéworkshop

01.oktober 2020

0 INTRODUKSJON TIL HVORDAN BRUKE MIRO

Fasilitator: Sofie

5 MINUTTER

Hvordan navigere:

1. DU ÅPNER INNSTILLINGER HER
2. VELG "NAVIGASJON MODE"
3. VELD NAVIGASJONEN DU ØNSKER. TRUKK PÅ "APP" ÅPNER DU APPEN. TRUKK PÅ "APP" ÅPNER DU APPEN. TRUKK PÅ "APP" ÅPNER DU APPEN.
4. PRØV Å BRYTTE. DRAG RYKST OG ZOOM IN OG UT. INSTRUKSJONER FOR BRUK AV TRACKING. INSTRUKSJONER FOR BRUK AV MUS.

Hvordan lage post-its:

1. TREKK DET TE KANNET UT FRA TILBENNYTTET FOR Å LAGE EN POST-IT
2. SKRIV DET DU VIL
3. TRYK HER FOR Å VÆRME FARGE PÅ POST-ITEN
4. CMC C + CMC V SOM VÆRME FOR Å KOPERE OG LAGE EN POST-IT

Hvordan finne andre hvis du går deg bort:

1. I OVERSIKTEN KLETT TIL HVER FARGE ALLE DELTAGERE PÅ SIDA
2. VÆRME FARGE PÅ FARGE
3. HOLD FLEKSTEN OVER FOR Å SE FLEKSTEN PÅ FASILITATORENE. KLETT PÅ FLEKSTEN FOR Å SE DET TIL GJÆRDE. PERSONEN SEF RNER SEG

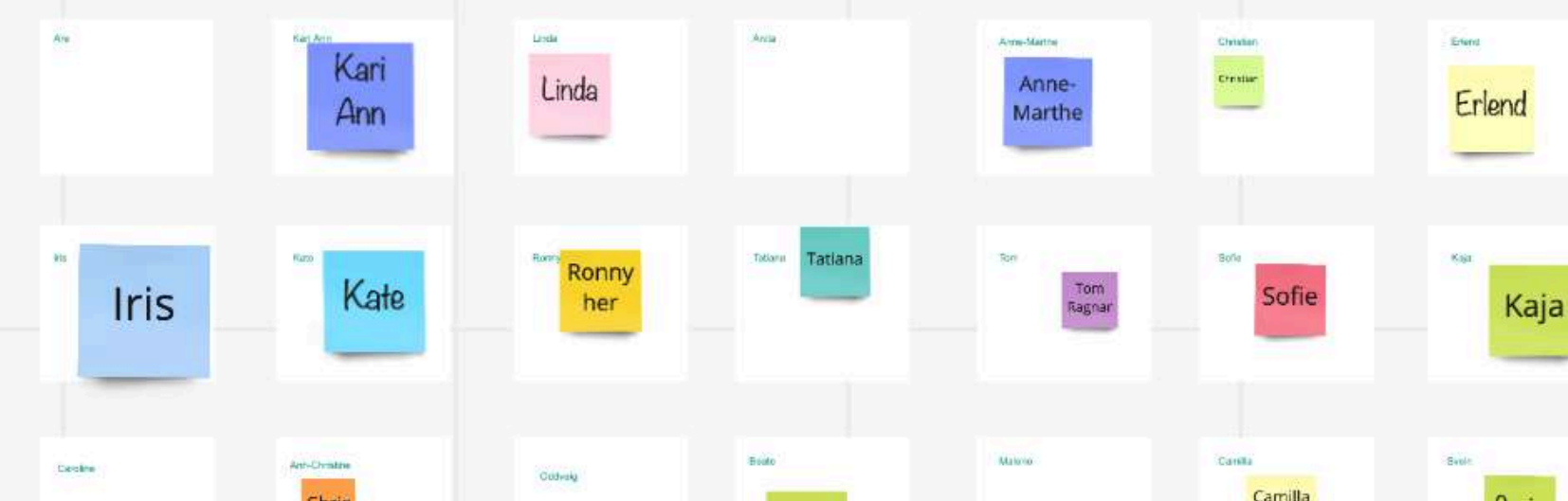
1 LA OSS TESTE Å BRUKE DET!

Fasilitator: Sofie

Oppgave:

Lag en post-it, velg en ønsket farge og skriv navnet ditt.

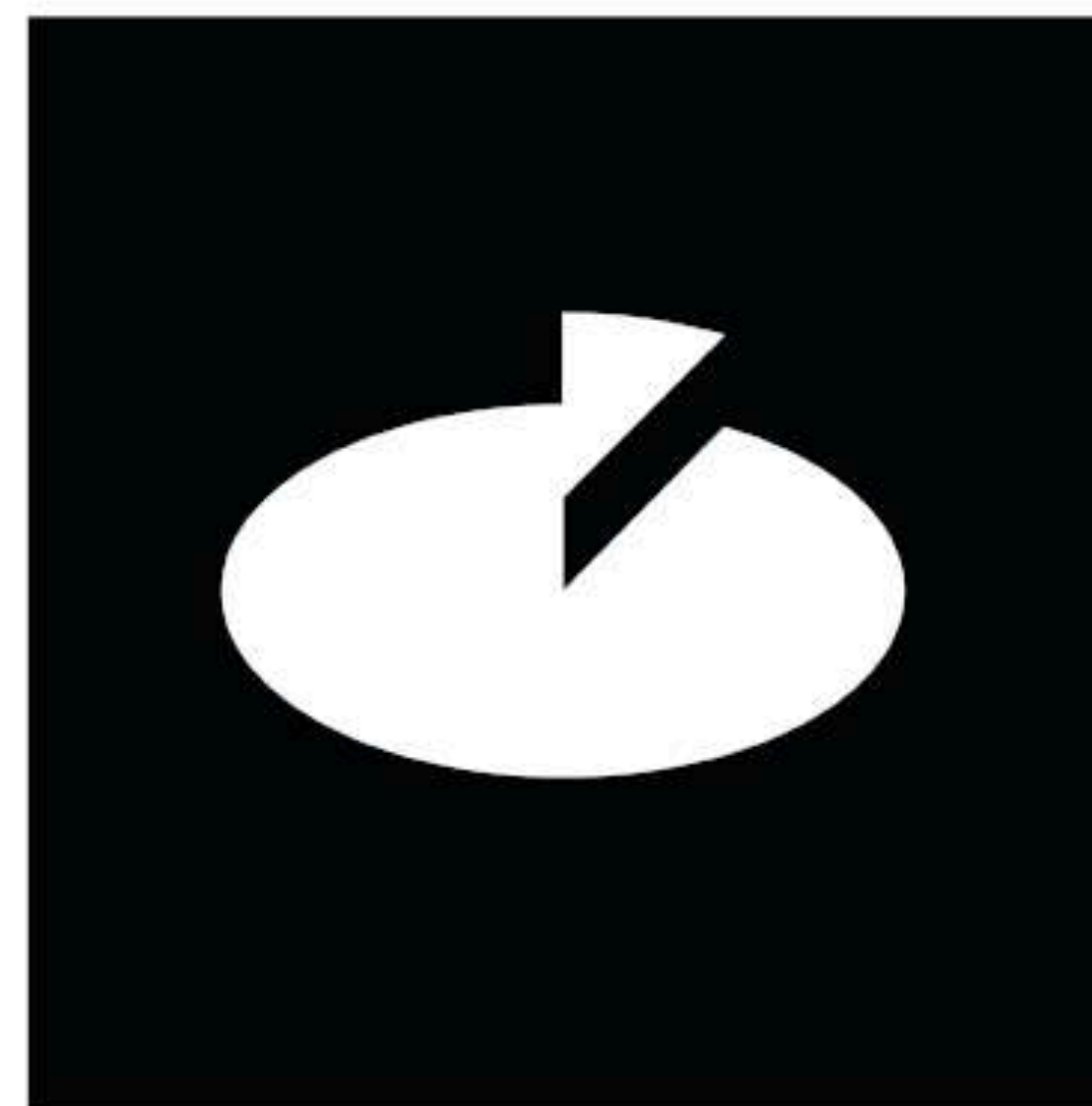
3 MINUTTER

Skatteetaten ble med i prosjektgruppen

Det er mye overlapp mellom Klopp og en del av arbeidet i Skatteetatens «Fremtidens innkreving», og våre mål, innsikt og konsepter ligner også mye på deres. Derfor inviterte vi Skatteetaten inn i prosjektet. Caroline Gribsrød og Ellen Haugen ble med på blant annet på våre statusmøter fra uke 46.

Skatteetaten

Utvikling og prioritering av innsatsområder

Idégenerering innen mulighetsrområdene ga 80+ ideer og 18 prioriterte ideer. Disse ble til seks konseptretninger som ble evaluert i to runder mtp. gevinstpotensialet, først av prosjektgruppen så mer i dybden av Menon (se neste side). Basert på dette anbefaler vi tre av innsatsområdene med tre ulike tidshorisonter. Vi anbefaler også at disse områdene forsterker og gir føringer for tilstøtende eksisterende initiativer.

1 En god start
Med "En god start" skal vi sørge for at de som starter enkeltpersonforetak har bedre forutsetninger for å lykkes. Ved å påvirke flere til å gjøre grundigere vurderinger og legge til "taktisk friksjon" før og under registreringsprosessen, kan vi også gjøre at færre med grunnleggende dårlige forutsetninger starter enkeltpersonforetak. De som allikevel fortsetter vil kunne få økt motivasjon til mer bærekraftig økonomisk atferd. Dette vil også sikte på å redusere belastningen for enkeltindivider og samfunnet.

Tiltak:
Før oppstart: Test din risiko, Evaluering og tilpassing av budsjett og forberedelse.

Pro
• Gjeninnforebygging, tar det ved roten ved å gå inn i starten før noe problem har oppstått
• Legger opp til en bedre start og øker bevissthet rundt risiko med positive ringvirkninger for drift
• Gir mer kunnskap om gruppen og om hvert enkelt foretak som kan brukes til å fange dem opp senere
• Med godt design trenger det ikke å bli opplevd som vanskeligere selv om prosessen er mer omfattende

Score på verdi/gevinst: 9

2 En oppsøkende hjelpende hånd
Med "En oppsøkende hjelpende hånd" skal vi sørge for at de som trolig står i fare for eller er i gang med å ha økonomiske problemer får hjelp til å komme på riktig kurs. Ved å identifisere hvem som står i risiko for å ramle utenfor, kan vi proaktivt tilby og levere målrettet hjelp og tips til dem som trenger det mest. Dette kan også leveres av et tverrfaglig team som følger ENK-er som spesielt trenger det over tid, som en slags "fastlege" for ENK. Gjennom slik mer langsidd oppfølging blir det dessuten enklere å bygge opp motivasjon for bærekraftig økonomisk atferd.

Tiltak:
Ved oppstart: På tvers: Vi tar tem på din be, Gratis rådgivning for "høyrisiko-ENK-er"

Pro
• Vi forebygger tidlig og målrettet med menneskelig rådgivning som trolig mange trenger
• Bidrar til å bygge motivasjon over tid, kan styrke indre motivasjon for bærekraftig økonomisk atferd
• Gir en opplevelse av oppfølging og ivaretagelse bygger tillit til offentlige instanser
• Godt utgangspunkt for tverretatt samarbeid

Score på verdi/gevinst: 8,5

3 Den hanegale veiviser
Med "Den hanegale veiviseren" skal vi betjene enkeltpersonforetakene med den informasjonen og anbefalingene de trenger i den situasjonen de trenger det. Det vil si at vi både minner på frister og krav når de er aktuelle og opplyser om deres rettigheter når vi ser at det kan hjelpe dem. I tillegg gir vi anbefalinger og alternativer hvor brukeren kun trenger å akseptere for at noe skal skje. Gjennom hendelsesbasert duling kan vi også øke forbindelsen mellom brukerne. De som vil kan melde seg av denne informasjonstjenesten.

Tiltak:
I drift: På tvers: Hendelsesbasert duling underveis, Aktive påminnelser og relevant informasjon

Pro
• Effektiv måte å få ut målrettet informasjon på
• Forbindelse mellom motivator og handling kan bli sterkere (forbedrer timing)
• Enkel måte å nå ut til ganske mange
• En god arena for å tydeliggjøre fordeler og ulemper utover det øyeblikkelige
• Mulighet for å samarbeide med bank?

Score på verdi/gevinst: 7

Kontra
• Krever at vi har data for å identifisere relevante situasjoner
• Kan bli opplevd som støy, blir habituert, går inn i varsel
• Vil de som har hodet i sanden og mangler tro på egen mestring ignorere dem?
• Potensielle personvernutfordringer som stopper

Score på kompleksitet/risiko: 5

4 Motiverende opplæring i kontekst
Med "Motiverende opplæring i kontekst" skal vi sørge for at flere har den grunnleggende kompetansen innen økonomi og administrasjon som trengs for å drive egen næring. Slik kan vi styrke dem i å ta gode valg for seg selv og egen bedrift. Denne kompetansen kan bygges opp over tid, gjerne gjennom flere mindre kurs tilpasset spesifikke situasjoner (for eksempel om å sette av penger til og betale av moms). Med stegvis informasjon kan vi også oppnå en bevisstgjøring med kunnskap som motiverer og som styrker forbindelsen mellom motivator og handling. Gjennom samarbeid med de ulike bransjene, kan vi også bygge opp på den måten styrke systemet til å hjelpe dem.

Tiltak:
Ved oppstart: Stegvis opplæring

Pro
• Manglende kompetanse er en hovedårsak
• Adresserer også til en viss grad manglende linje mellom motivasjon og beslutning gjennom strategisk bevisstgjøring
• Kan utfordre både å foretrekke kortsiktig gevinst
• Styrke systemet til å hjelpe seg selv/hverandre= mindre ressurskrevende

Score på verdi/gevinst: 6,5

5 Den politiske tilretteleggeren
Med "Den politiske tilretteleggeren" skal vi sørge for at det er politisk tilrettelagt for at flere ENK-er klarer seg godt økonomisk. Gjennom å sette høyere krav til ENK-er og flere fordeler for ønsket adferd og aktivitet. Ved å også kreve at ENK-er må skille bedrifts- og privatøkonomi på lik linje med AS, og ved at de får tilbud om skattefradrag etter x-antall år med bruk av regnskapsfører, kan vi sørge for at flere setter bort regnskap og at færre havner i økonomiske problemer på bakgrunn av administrativt kaos. Gå fra å kun straffe de som gjør feil/ikke betaler i tide, til å hjelpe og betjene i større grad.

Tiltak:
I drift: "Fordelsprogram", Strengere krav til

Pro
• Effektive tiltak som tar tak i strukturelle utfordringer
• Folk tar det seriøst når det er krav - skaper endre raskere og holdningsendring
• Økonomiske incentiver kan skape mer endring raskere

Score på verdi/gevinst: 4,5

6 Den digitale forebygger
Med "Den digitale forebygger" skal vi samle og benytte oss av data for å gi ENK-er en helhetlig oversikt over eget foretak, med bedre kontroll på for eksempel gjeld, nedbetalingsplan, justerte innstillinger (feks auto-trekk), omsetningsprognoser, krav og frister osv, kanskje i et dashboard. Innføring av automatisering/defaults styrker alle brukerne i gjennomføring av bærekraftig drift og bekjemper effektene av uoppmerksomhet og begrenset kognitiv kapasitet, som ofte er svært effektivt. Samtidig kan vi lettere identifisere hvem som bør få oppfølging og hvilke tiltak som bør gjøres. Ved å samle relevant data på tvers, kan vi også gi mer treffsikre tjenester og skreddersyde råd til den enkelte. På sikt kan vi bygge ut med en smart digitalt rådgiver og i enda større grad samle alt om ENK-et på ett sted.

Tiltak:
På tvers: I drift og gjeld, I drift: Mitt ENK-profil, Identifisere gode indikatorer, Automatisert rådgivning

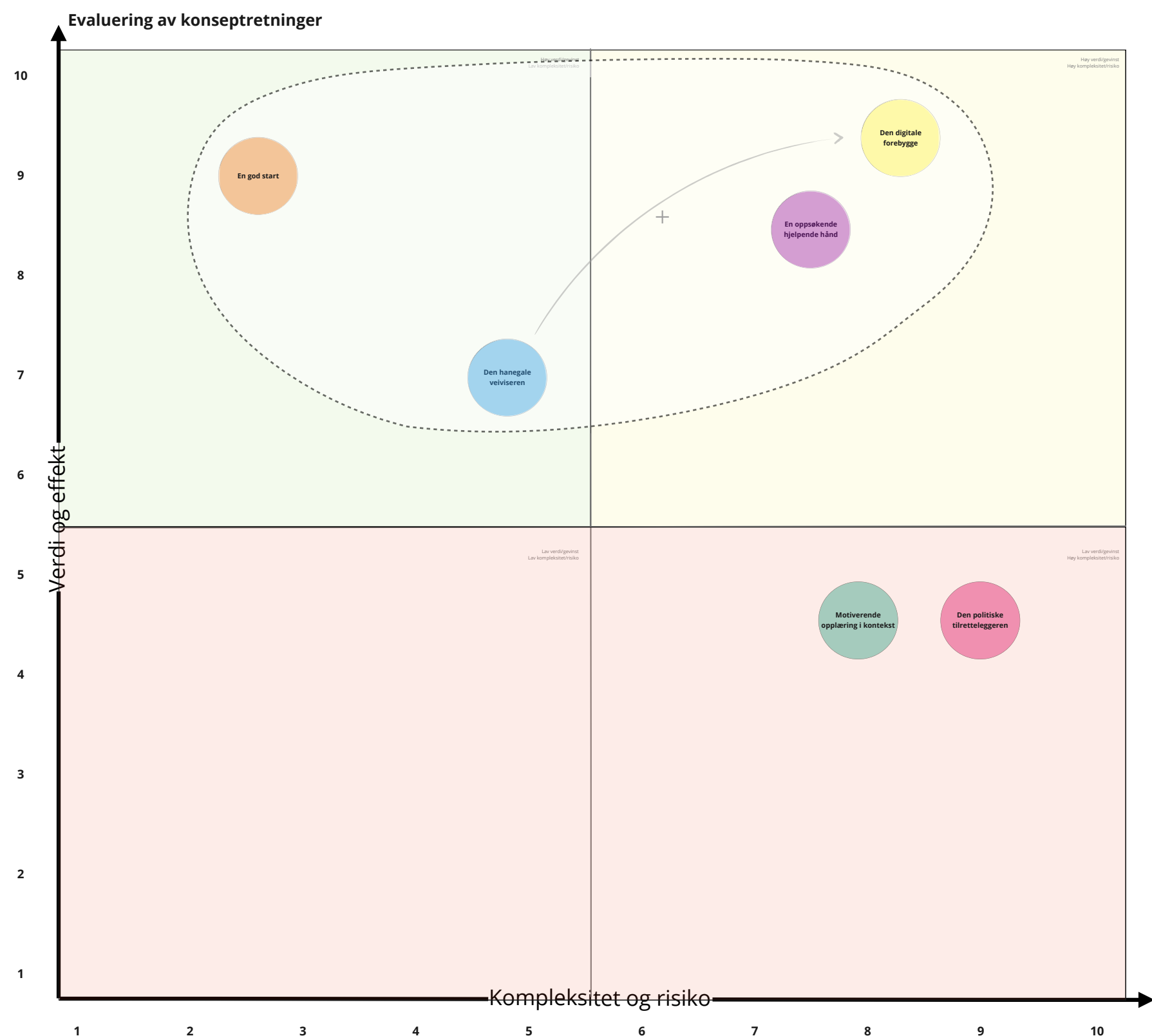
Pro
• God arena for automatisering/innføring av defaults
• Kan bli vanskeligere å gjøre feil
• Mulighet for å utforske samarbeider med bank
• Adresserer utfordringer identifisert både i Gjeldsfloken og Kløpp
• Skreddersyngt gir bedre råd til bedre tid

Score på verdi/gevinst: 9

Kontra
• Krever tverrsektorielt samarbeid
• Krever deling av data og digital infrastruktur
• If we build it they will come - vil de bruke det?
• Vil mer økonomisk informasjon til de uten nok kompetanse til å forstå det og endret atferd?
• Personvern

Score på kompleksitet/risiko: 8

Analysering og gevinstevaluering av innsatsområder

	Omfang	Betydning	Forventet virkning
En god start	Treffer alle	Stor	+++
Den havgale veiviser	Treffer alle	Middels	++
En oppsøkende hjelpende hånd	Treffer kun dem som er faresonen	Stor	+++
Motiverende opplæring i en kontekst	Treffer alle (men kun blir med – selvseleksjon)	Liten	+
Den politiske tilretteleggeren	Treffer alle	Middels	++
Den digitale forebygger	Treffer alle	Svært stor	++++

Visjon

Går tørrskodd over gjeldsmyra

Sammen skal vi redusere uhåndterlig gjeld blant ENK-er betydelig. Slik vil vi spare brukere og samfunnet for en enorm byrde.

Prinsipper

Fra:

**Krav,
informering
og straff**

Til:

**Forenkling,
dulting* og
betjening**

**For forebygging gjennom
hele ENK-reisen.**

Strategiske mål

For å forebygge uhåndterlig gjeld blant enkeltpersonforetak skal vi:

1

Sørge for at flere som starter ENK har gode forutsetninger for å lykkes ved å dulte og støtte disse til å ta trygge valg og gjøre grundigere vurderinger før og ved oppstart.

2

Samle data på ledende indikatorer så vi kan fange opp og tilby påminnelser, verktøy og tverretattlig veiledning til ENK-er som er i risiko for økonomiske problemer.

3

Bidra til at ENK-er får bedre kontroll på økonomi og betalinger gjennom forebyggende forenkling, offentlig-privat samarbeid og sammenhengende digitale tjenester.

Tre anbefalte innsatsområder

Prosjektets anbefaling er å satse på område 1. med tilhørende tiltak først, og samtidig planlegge for realisering av 2. og 3.

1. En god start

Pedagogisk dulting før, under, etter oppstart
Fokus på kort og medium sikt

2. En oppsøkende hjelpende hånd

Fange opp og veilede ENK-er med høy risiko
Fokus på medium sikt

3. Den digitale forebygger

Forebyggende tiltak i én digital sektor
Fokus på lang sikt

Innsatsområder

Hvordan vi skal forebygge

03

Innsatsområde 3

Den digitale forebygger

Tiltak og tjenester som forebygger uhåndterlig gjeld bør bli en viktig del av fremtidens visjonære grensesnitt mellom et enkeltpersonforetak og én digital offentlig sektor.

Ved å samle og benytte oss av data (fra Skatteetaten, Gjeldsregisteret, regnskapsystemer, bank osv.) kan vi tilby et slags dashboard med oversikt over gjeld, prognoser for mva/skatt, nedbetalingsplaner, kommende betalingsfrister, innstillinger som auto-trekk – og målrettede tips og råd som spyttes ut av en «rådgivningsrobot». Med samtykker og API-er kan tjenester fra finans- og regnskapsnæringen også integreres og motsatt.

HAR JEG SATT AV NOK PENGER TIL SKATT? KAN JEG FÅ NEDBETALINGSPLAN?

Innsatsområde 3

Den digitale forebygger

Prinsipper

- Fra å kreve til å tilbetjene
- Det er enkelt å gjøre ting riktig
- Én vei inn/alt på ett sted
- Integrerer og sammenstiller
- Selvbetjening og hjelp til selvhjelp

Mål

- Færre får uhåndterlig gjeld pga uoppmerksomhet, tungvinte systemer eller mangel på oversikt og kunnskap
- Flere overholder krav og betaler i tide
- Færre konkurser=høyere verdiskapning

TAR JEG FOR STOR RISIKO? HVA SKAL JEG BETALE I MVA OG NÅR?

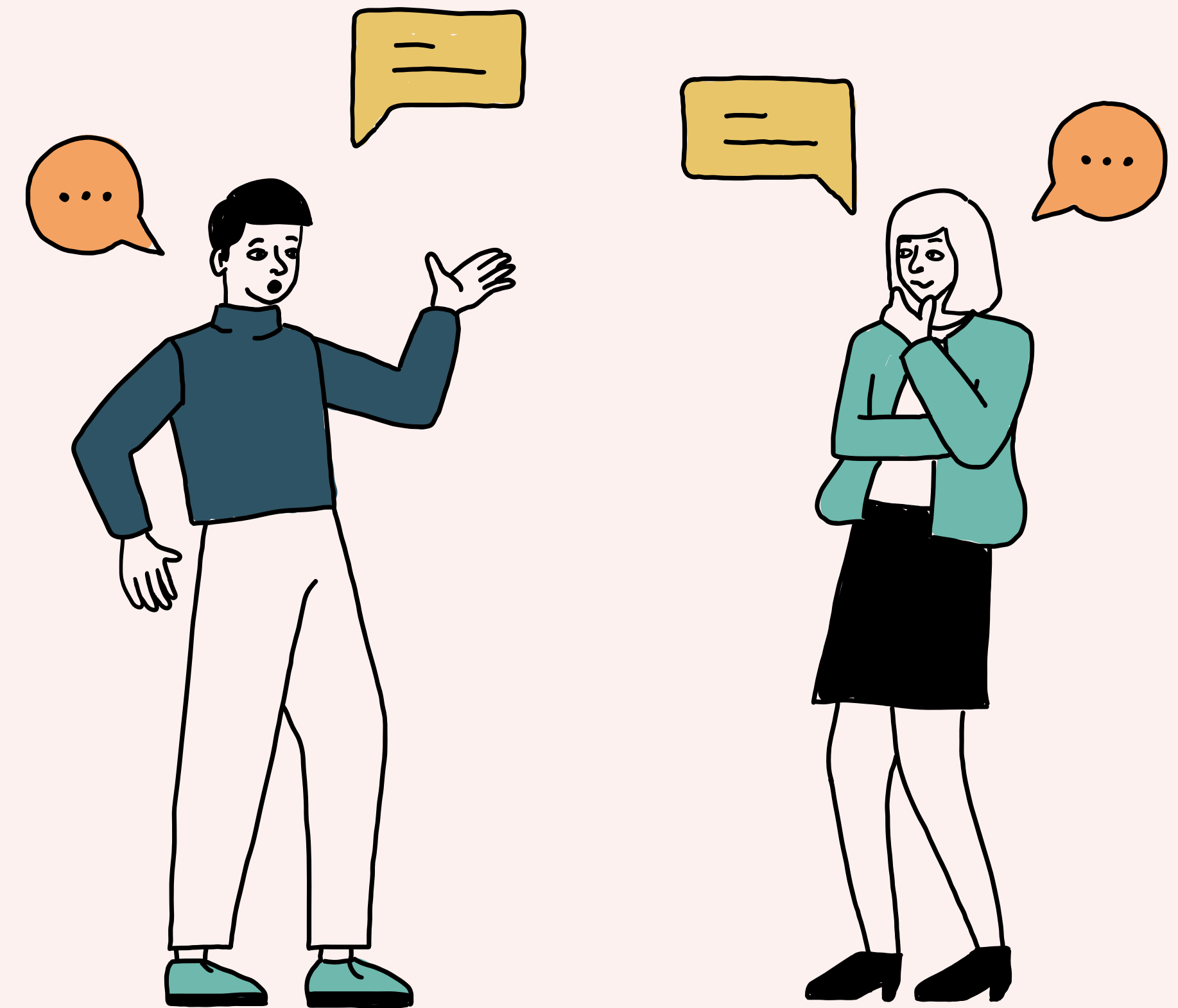

Innsatsområde 2

En oppsøkende hjelpende hånd

En forebyggende tjeneste skal sørge for at de som trolig er i fare for eller er i gang med å havne i økonomiske problemer fanges opp og får hjelp til å komme på riktig kurs.

Ved å samle data og identifisere hvem som står i risiko for å ramle utenfor basert på ledende indikatorer, kan vi proaktivt tilby og levere målrettet hjelp og tips til dem som trenger det mest. Ett tverrfaglig og tverretatlig team bør tilby menneskelig veiledning over tid til de som er mest utsatte, ettersom mange ikke er i stand til å hjelpe seg selv på kort sikt. For skala bør digitale/standardiserte og målrettede tips og råd på sms/i digitale kanaler også være en del av det.

HVORDAN KAN JEG LØSE DETTE? OG FORHINDRE AT DET SKJER IGJEN?

Innsatsområde 2

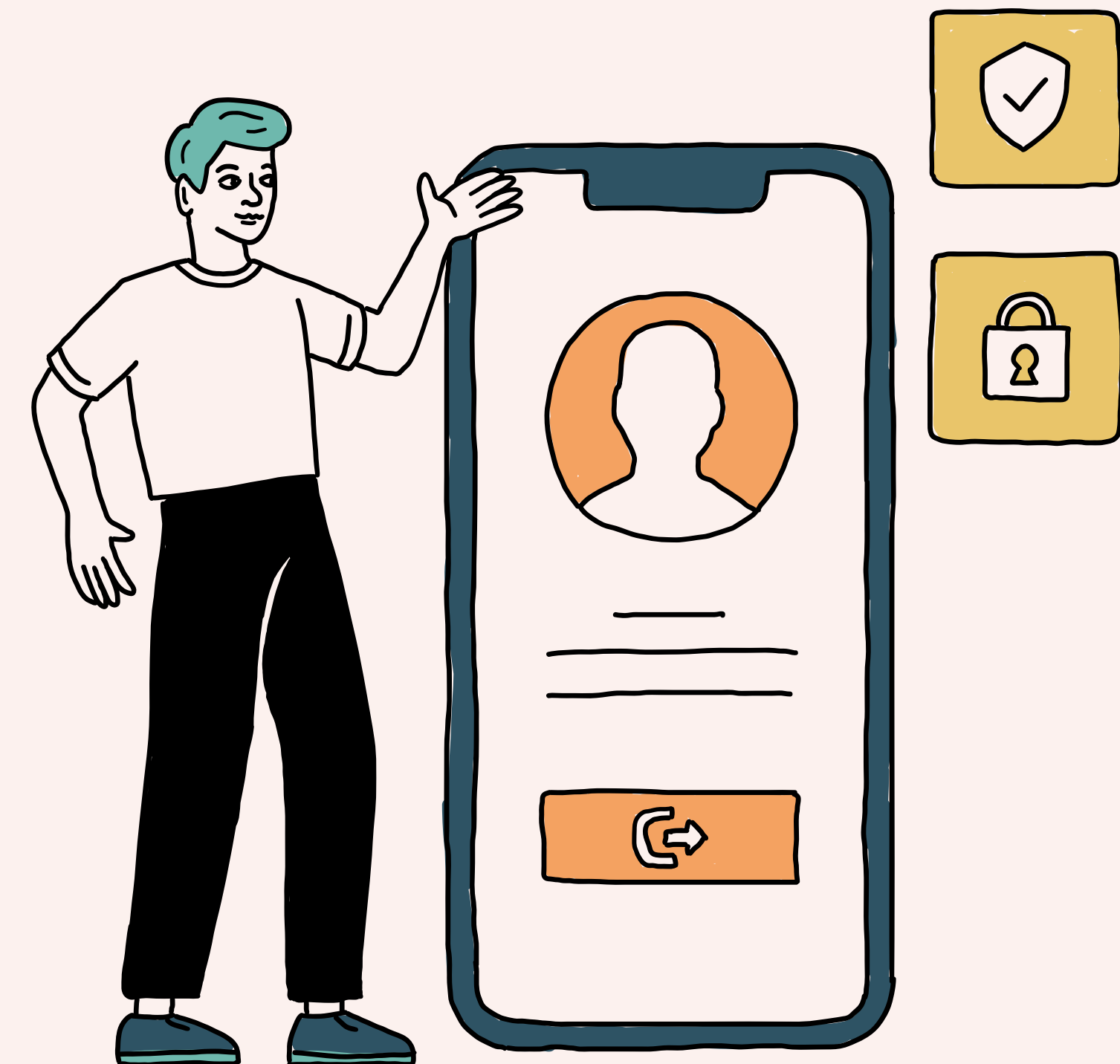
En oppsøkende hjelpende hånd

Prinsipper

- Oppsøkende personlig oppfølging og hjelp
- ...kombinert med digital hjelp til selvhjelp
- Målrettet mot de som trenger det mest og ikke vil klare å ta tak alene

Mål

- Hindrer at de med begynnende problemer havner i uhåndterlig gjeld
- Flere overholder krav og nedbetaler gjeld
- Færre konkurser=høyere verdiskapning

HVA SLAGS DATA SAMLER DERE OM MEG? HVORDAN GIR JEG SAMTYKKE?

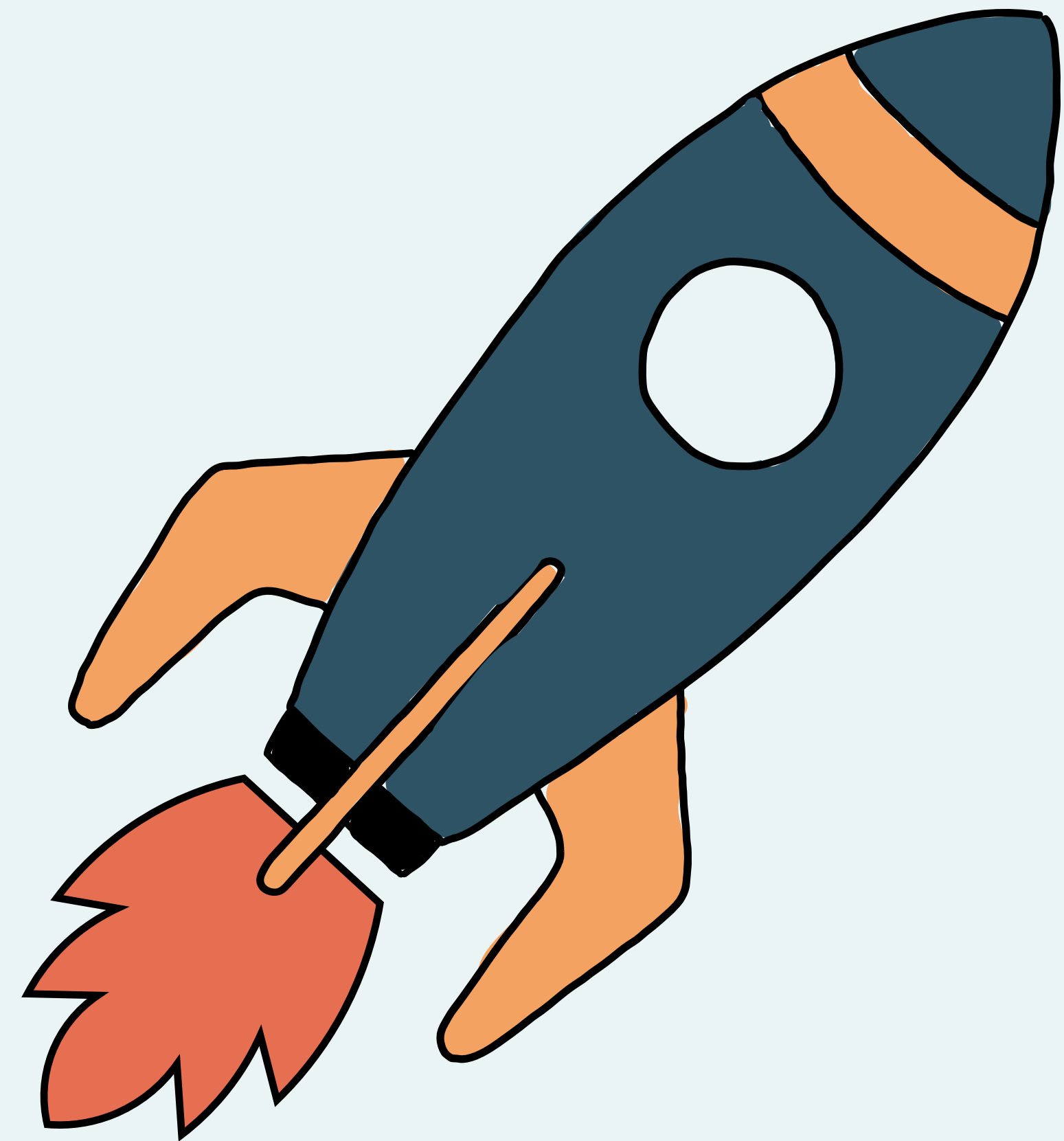

Innsatsområde 1

En god start

Tiltak og motiverende informasjon, før og under opprettelse av ENK, skal bidra til at de som starter enkeltpersonsforetak får bedre forutsetninger for å lykkes og unngår økonomiske problemer.

Med «En god start» vil prosessen for å opprette ENK bli en veiledet reise med mer pedagogisk utforming, «taktisk friksjon», tilpasset veiledning tips, og verktøy for «test din risiko» – slik at flere gjør grundigere vurderinger og forberedelser før de får org.nr. og hopper i det. Veiledning og informasjon, som i dag ligger på utsiden av registreringsforløpet, skal i større grad integreres inn og formidles bedre.

Innsatsområde 1

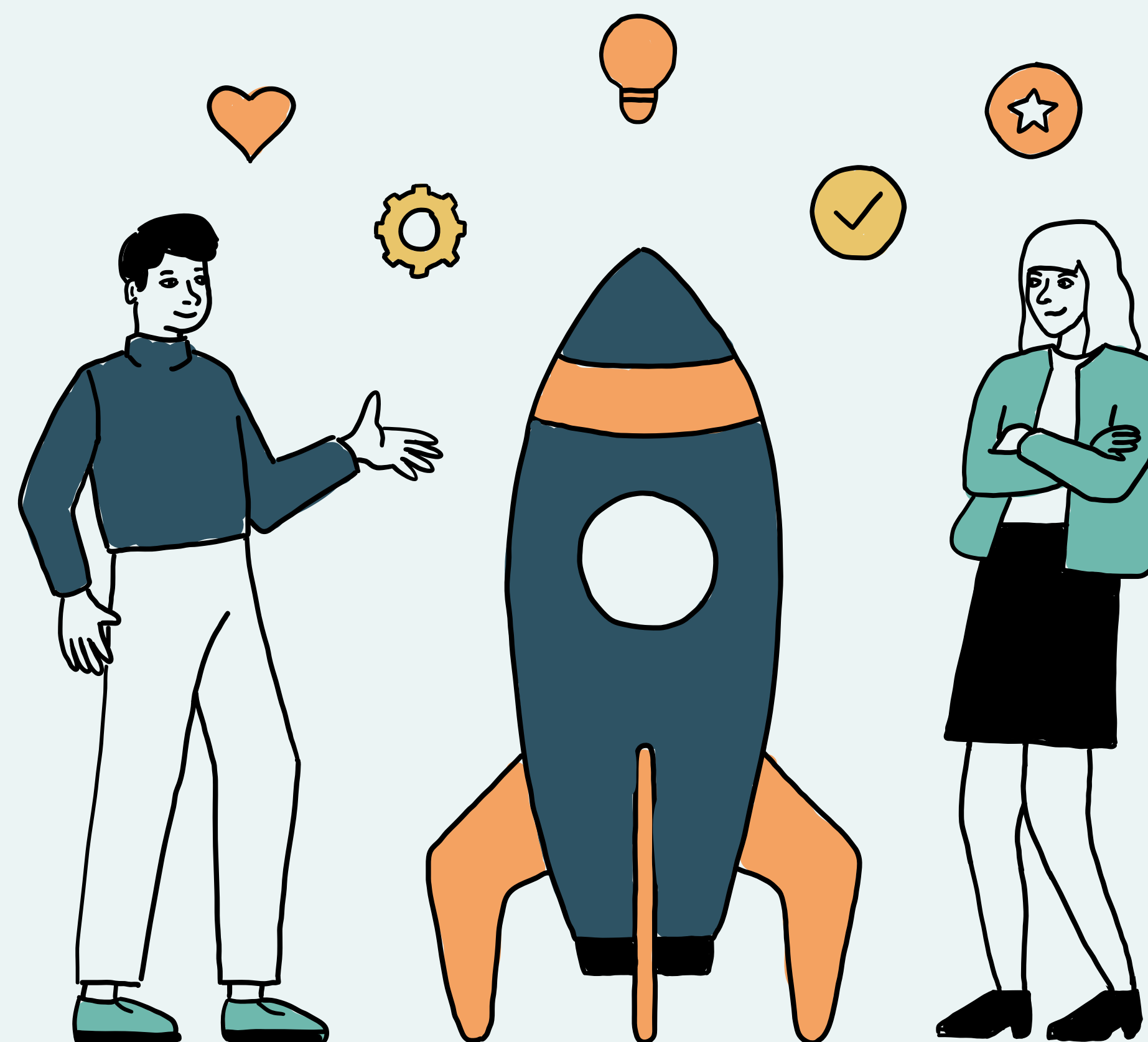
En god start

Prinsipper

- Trygt: Hopper i det med forberedelser
- Pedagogisk: Hvert valg blir forstått
- Informerende: Lære underveis og er forberedt på hva som kreves
- Enkelt: Det oppleves som raskt og enkelt, på tross av mer muligheter/innhold

Mål

- Ta problemet tidlig ved roten med positive ringvirkninger for alle nye ENK-ers livsløp
- Færre med grunnleggende dårlige forutsetninger for å lykkes starter ENK

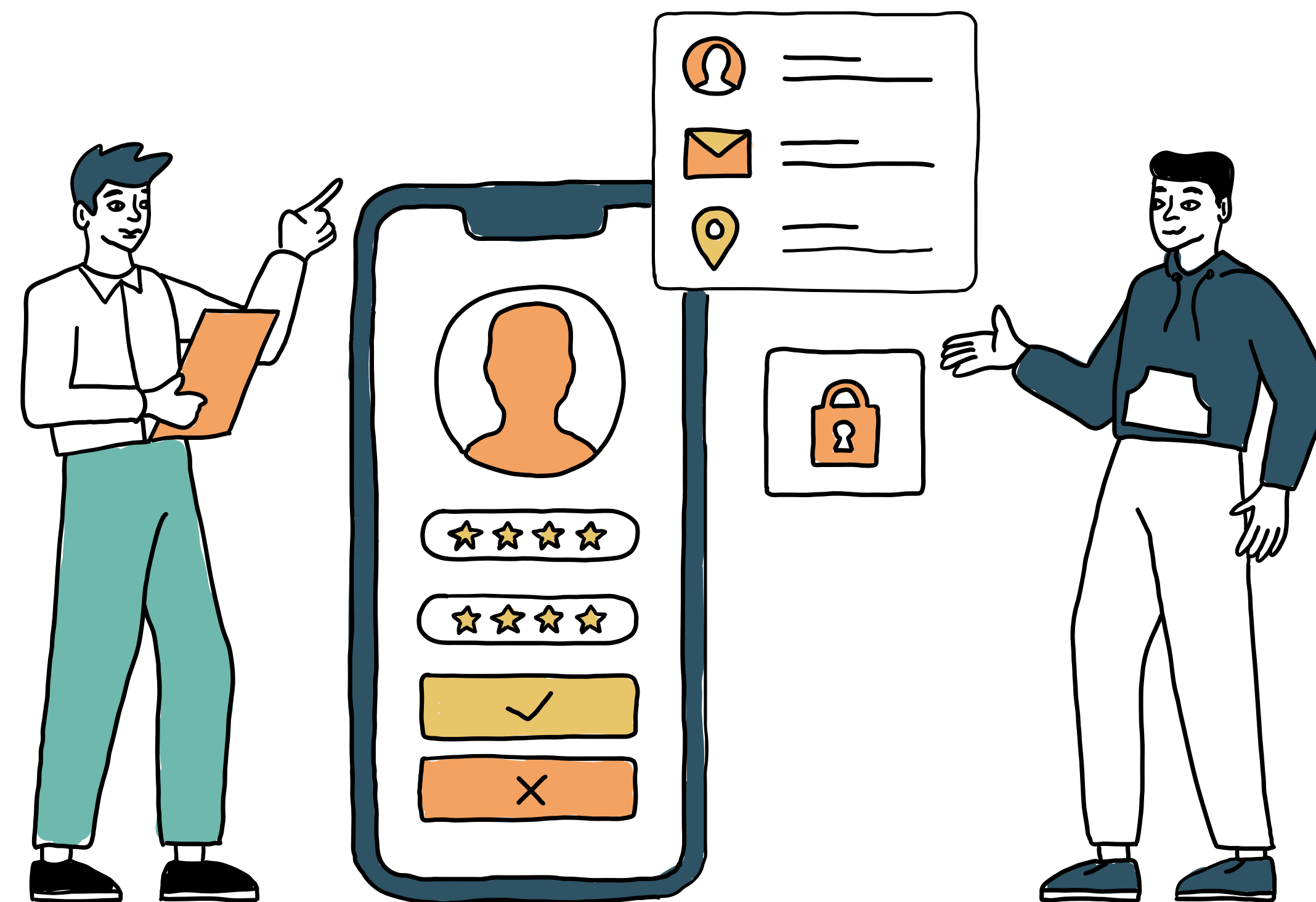
KAN DENNE FLY? HVORDAN FÅR JEG DEN TIL Å FLY OG HOLDE SEG FLYVENDE?

Innsatsområde 1: En god start

Anbefalinger

- **Digital oppstartsveilder:** Begynn med å utvikle, teste og implementere denne interaktive «risikotesten» som gir tilpassede tips og ressurser til personer som vurderer/planlegger å starte foretak (se prototype).
- **Dulning og målrettet informasjon før, under, etter etablering:** Implementer foreslåtte tiltak for nudging og pedagogisk formidling for å trigge de ønskede brukeratferdene/-handlingene i oppstartsfasen, og jobb videre med å forme en sammenhengende og forebyggende oppstartsreise (se dultediagram og visualiseringer).
- **Regelverksendringer:** Vurder våre ideer til endringer i regelverket og legg plan for utredning og implementering av disse.
- **Offentlig-privat samarbeid:** Definer krav som skal settes til banker og regnskapssystemer/regnskapsførere for hvordan de skal bidra til forebygging når de vil stå for digital selskapsetablering.

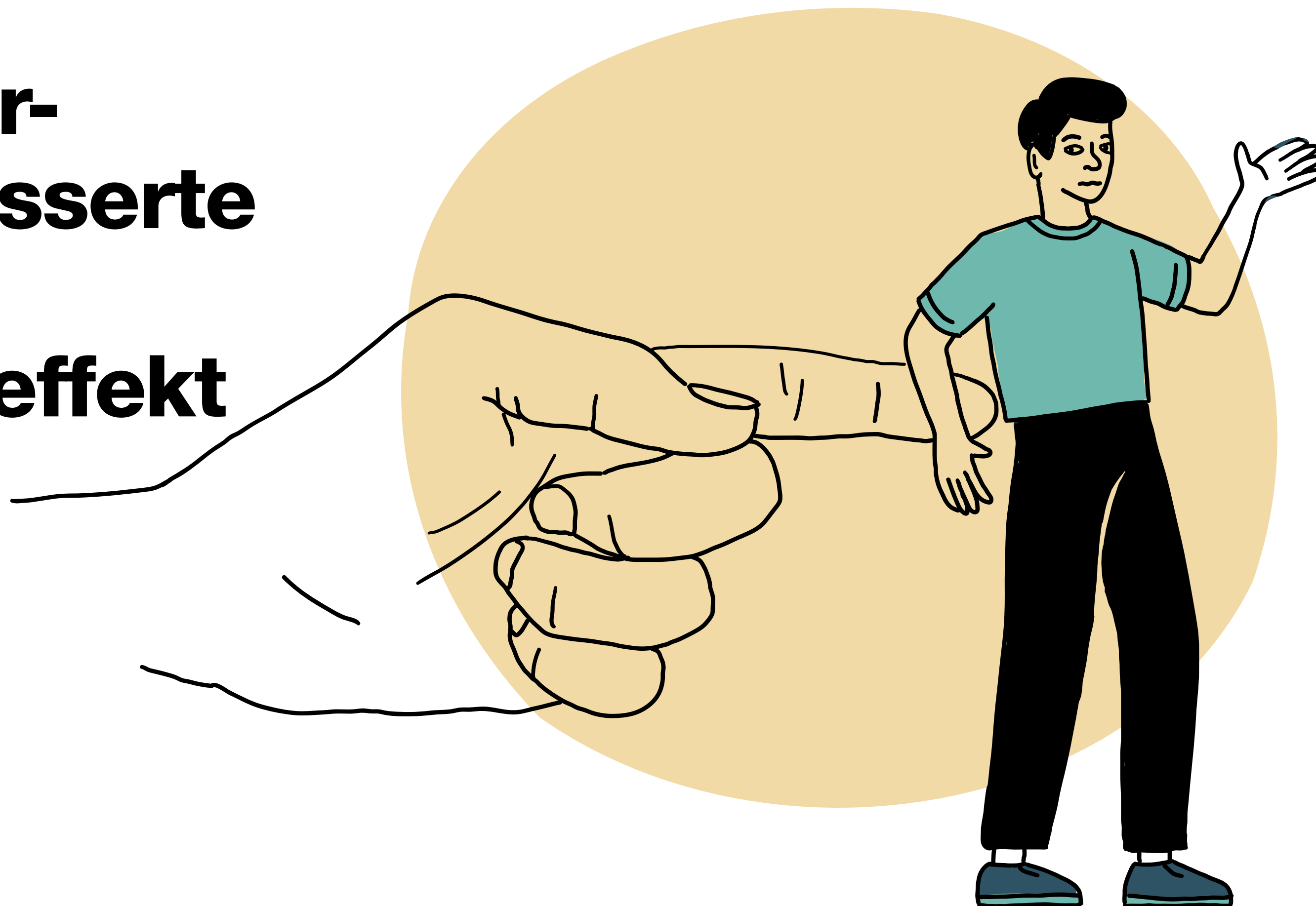
HVA MÅ JEG FORSTÅ OG HA PÅ Plass før, under og etter oppretteelse?

Innsatsområde 1: En god start

Vi har utviklet små intervensjoner i brukerreisen i form av velplasserte «dulter» som vil ha en uforholdsmessig stor effekt

Vi har med hensikt fokusert på å først utvikle lavthengende frukter for å muliggjøre stegvis implementering i det små fra dag én – samtidig som man bør jobbe videre med det langsiktige målbilde og helhetlige tjenester.

Eksempel på dult:
**Bare å legge til denne «fluen»
reduserte søl med 80%**

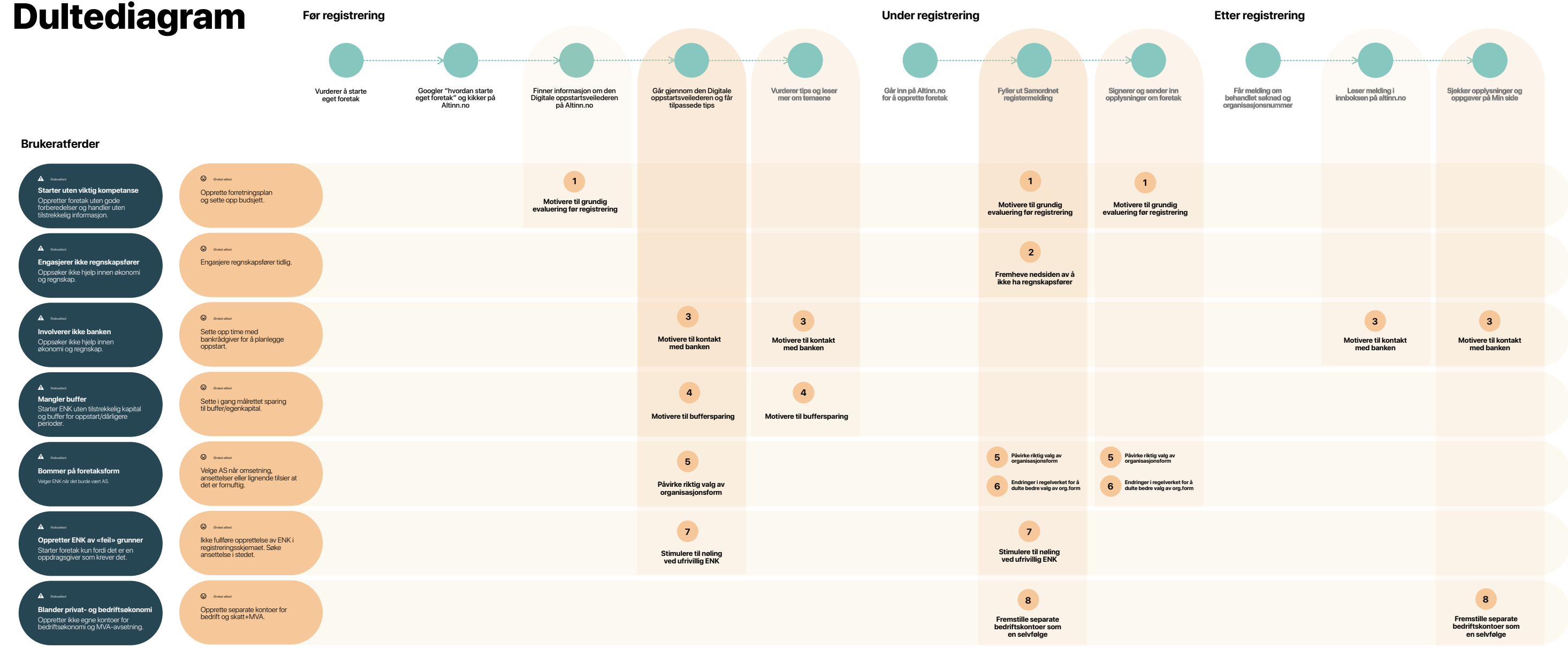

Se vedlegg 3

Dultediagrammet er en oversikt over alle konkrete tiltak for atferdsendringer.

Dette blir et «blueprint» for prosjektets neste fase og kan skrives ut og henges på veggen i stort format.

Klopp Dultediagram

Foreslåtte tiltak for dulting

<p>1</p> <p>Motivere til grundig evaluering før registrering</p> <p>Kontak</p> <p>Før registrering: Inngir Digital oppstartsveileder på nettside for Samordnet registrering og innrettede skatte og avgiftstjenester på Altinn.no</p> <p>Før registrering: Pop-up eller hukelse med "Har du gjort dette lenke og spørsmål" - må huke av på lista.</p> <p>Etter registrering: På oppstartsside</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Digital oppstartsveileder: Bruker tar et minutt til registrering som gir tips og lenker videre til relevante opplysninger og tjenester som er relevante for brukeren og bedriften.</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Har du sjekket om foretaksplanen? Les mer om hvordan dette er viktig for deg!"</p> <p>"Har du sett opp et oppstartsbudsjett?"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> Friskjon pop-up når du trykker registeringsknappen på systemet Smart kontekstuelle budsjett og spørsmål som gir tips og lenker videre til relevante opplysninger og tjenester som er relevante for brukeren og bedriften 	<p>2</p> <p>Fremheve nedviden av å ikke ha regnskapsfører</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting ved registrering: Samordnet registrering</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Ved spørsmål om man har autorisert regnskapsfører inkluderer man også en lenke som ikke motiverer til å bruke en regnskapsfører. "Må du vite at du kan gjøre dette selv?"</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Du kan gjøre dette selv. Det er ikke nødvendig å bruke en regnskapsfører. Du kan gjøre dette selv." "Hvis du ikke er sikker på hvordan du skal gjøre dette, kan du kontakte oss for hjelp." "Hvis du ikke er sikker på hvordan du skal gjøre dette, kan du kontakte oss for hjelp."</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> Tap av autorisasjon (ikke oppdatert informasjon) Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) 	<p>3</p> <p>Motivere til kontakt med banken</p> <p>Kontak</p> <p>Kartlegging + tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Informasjon under "Må du vite om oppstart?" i Altinn</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Spørsmål og tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Sjekk om du har kontakt med banken din. Hvis du ikke har kontakt med banken din, kan du kontakte oss for hjelp." "Hvis du ikke har kontakt med banken din, kan du kontakte oss for hjelp."</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> Motiverende budsjett til banken Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) Oppdatert informasjon (oppdatert informasjon) 	<p>4</p> <p>Motivere til buffersparing</p> <p>Kontak</p> <p>Kartlegging + tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Dulting: Digital oppstartsveileder</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Tips: Digital oppstartsveileder basert på data om brukeren</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Hvis du har gjort dette, kan du spare penger på å spare opp en buffer. Les mer her!"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> Automatisk valg av regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av regnskapsform og registrering av ENK i samordnet registreringssystemet AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform): Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet 	<p>5</p> <p>Påvirk riktig valg av organisasjonsform</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting: Digital oppstartsveileder</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>2. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>3. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>4. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>5. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>6. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>7. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>8. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>9. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p> <p>10. Påvirk riktig valg av organisasjonsform for å redusere risiko for å starte opp et foretak</p>	<p>6</p> <p>Endringer i regelverket for å dulle bedre valg av org. form</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting ved registrering: Samordnet registrering</p> <p>Spørsmål og tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Mulige regelendringer</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet 	<p>7</p> <p>Stimulere til netting ved ufrivillig ENK</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting ved registrering: Samordnet registrering</p> <p>Spørsmål og tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Tips: Digital oppstartsveileder basert på data om brukeren</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Hvis du har gjort dette, kan du spare penger på å spare opp en buffer. Les mer her!"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet 	<p>8</p> <p>Fremstille separate bedriftskontor som en selvfølge</p> <p>Kontak</p> <p>Melding: Altinn-enkoden tilknyttet personlig opplysninger</p> <p>På jakt: Opprett kontoer: Altinn: Samordnet registrering med registrering i banken</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Opprett kontoer: Altinn: Samordnet registrering med registrering i banken</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Hvis du har gjort dette, kan du spare penger på å spare opp en buffer. Les mer her!"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet 	<p>9</p> <p>Motiverende anbefaling om bruk av regnskapsprogram og regnskapsprogram</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting ved registrering: Samordnet registrering</p> <p>Spørsmål og tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Opprett kontoer: Altinn: Samordnet registrering med registrering i banken</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Hvis du har gjort dette, kan du spare penger på å spare opp en buffer. Les mer her!"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet 	<p>10</p> <p>Bedrivende anbefaling bytte av organisasjonsform</p> <p>Kontak</p> <p>Dulting ved registrering: Samordnet registrering</p> <p>Spørsmål og tips: Digital oppstartsveileder</p> <p>Tiltak</p> <p>1. Opprett kontoer: Altinn: Samordnet registrering med registrering i banken</p> <p>Eksempel på tekst:</p> <p>"Hvis du har gjort dette, kan du spare penger på å spare opp en buffer. Les mer her!"</p> <p>Strategier</p> <ul style="list-style-type: none"> AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet AS: 20 000 regnskapsform og registrering: Samordnet registrering. Dette er et automatisk valg av AS som løsning (bedrifts- og regnskapsform) i samordnet registreringssystemet
---	--	---	---	--	--	---	---	--	---

Innsatsområde 1: En god start

Atferder vi skal skape

Tiltaksutviklingen har tatt utgangspunkt i hvilke atferder vi har identifisert som risikoatferder for å havne i uhåndterlig gjeld, og hvilke atferder vi ønsker å skape for å forebygge.

⚠ Risikoatferd

Starter uten viktig kompetanse

Oppretter foretak uten gode forberedelser og handler uten tilstrekkelig informasjon.

😊 Ønsket atferd

Opprette forretningsplan og sette opp budsjett.

⚠ Risikoatferd

Mangler kompetanse

Starter foretak uten nok administrativ kompetanse.

😊 Ønsket atferd

Begynne å bruke regnskapsprogram (Fiken f.eks.)

⚠ Risikoatferd

Engasjerer ikke regnskapsfører

Oppsøker ikke hjelp innen økonomi og regnskap.

😊 Ønsket atferd

Engasjere regnskapsfører tidlig.

⚠ Risikoatferd

Beholder ENK for lenge

Endrer ikke org.form når ansettelser, vekst eller økt risiko tilsier at det er klokt.

😊 Ønsket atferd

Endre til AS etter vekst/høyere risiko.

⚠ Risikoatferd

Involverer ikke banken

Oppsøker ikke hjelp innen økonomi og regnskap.

😊 Ønsket atferd

Sette opp time med bankrådgiver for å planlegge oppstart.

⚠ Risikoatferd

Estimerer ikke skatten

Melder ikke inn forventet overskudd ved oppstart.

😊 Ønsket atferd

Melde inn forventet overskudd ved oppstart/tidlig i første året av drift.

⚠ Risikoatferd

Mangler buffer

Starter ENK uten tilstrekkelig kapital og buffer for oppstart/dårligere perioder.

😊 Ønsket atferd

Sette opp time med bankrådgiver for å planlegge oppstart.

⚠ Risikoatferd

Justerer ikke skatten

Gjør ikke endringer i forskuddsskatt eller MVA-estimerer.

😊 Ønsket atferd

Utvikle en vane med å gjennomgå skatt/MVA et par ganger i året.

⚠ Risikoatferd

Bommer på foretaksform

Velger ENK når det burde vært AS.

😊 Ønsket atferd

Velge AS når omsetning, ansettelser eller lignende tilsier at det er fornuftig.

⚠ Risikoatferd

Ber ikke om hjelp

Søker ikke betalingsutsettelse eller lignende når man sliter.

😊 Ønsket atferd

Søke hjelp når man ikke har betalt skatt/MVA.

⚠ Risikoatferd

Oppretter ENK av «feil» grunner

Starter foretak kun fordi det er en oppdragsgiver som krever det.

😊 Ønsket atferd

Ikke fullføre opprettelse av ENK i registreringsskjemaet. Søke ansettelse i stedet.

⚠ Risikoatferd

Blander privat- og bedriftsøkonomi

Oppretter ikke egne kontoer for bedriftsøkonomi og MVA-avsetning.

😊 Ønsket atferd

Opprette separate kontoer for bedrift og skatt+MVA.

Innsatsområde 1: En god start

Steg i brukerreisen

Før registrering

Innsatsområde 1: En god start

Steg i brukerreisen

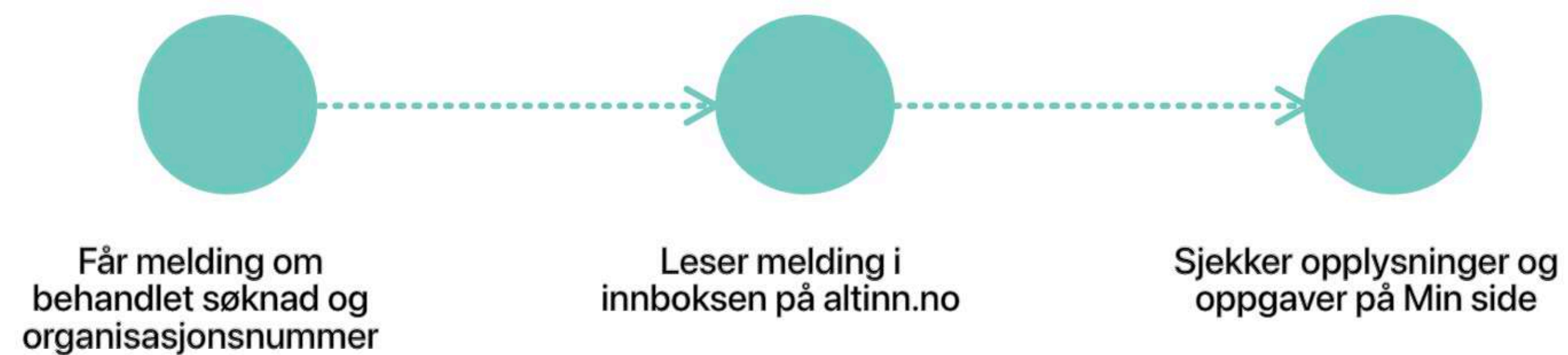
Under registrering

Innsatsområde 1: En god start

Steg i brukerreisen

Etter registrering

Innsatsområde 1: En god start

Steg i brukerreisen

Oppstart (første året med ENK)

Konkrete tiltak

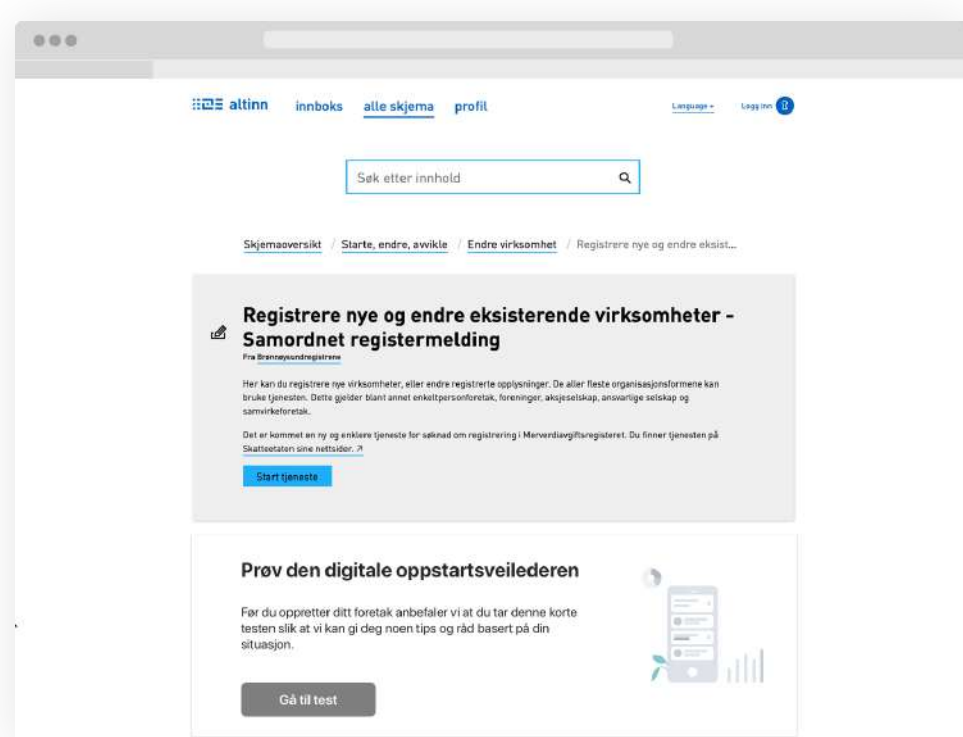
Hvordan vi kan begynne
å skape «En god start»
gjennom lavthengende frukter

04

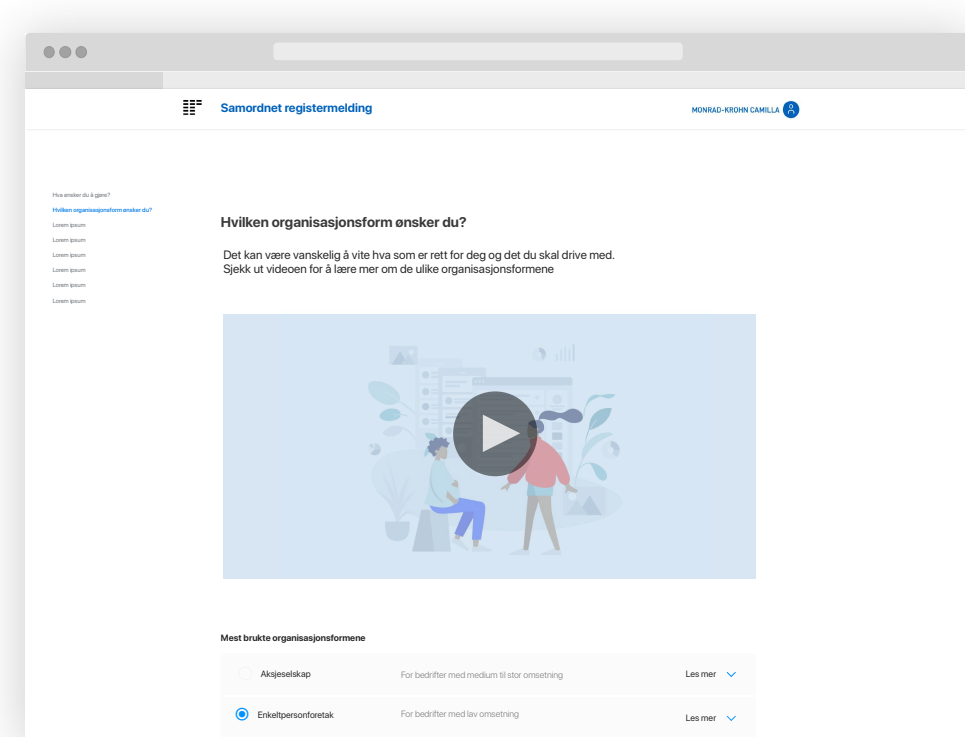
Innsatsområde 1: En god start

Dultene bor i fire ulike løsninger

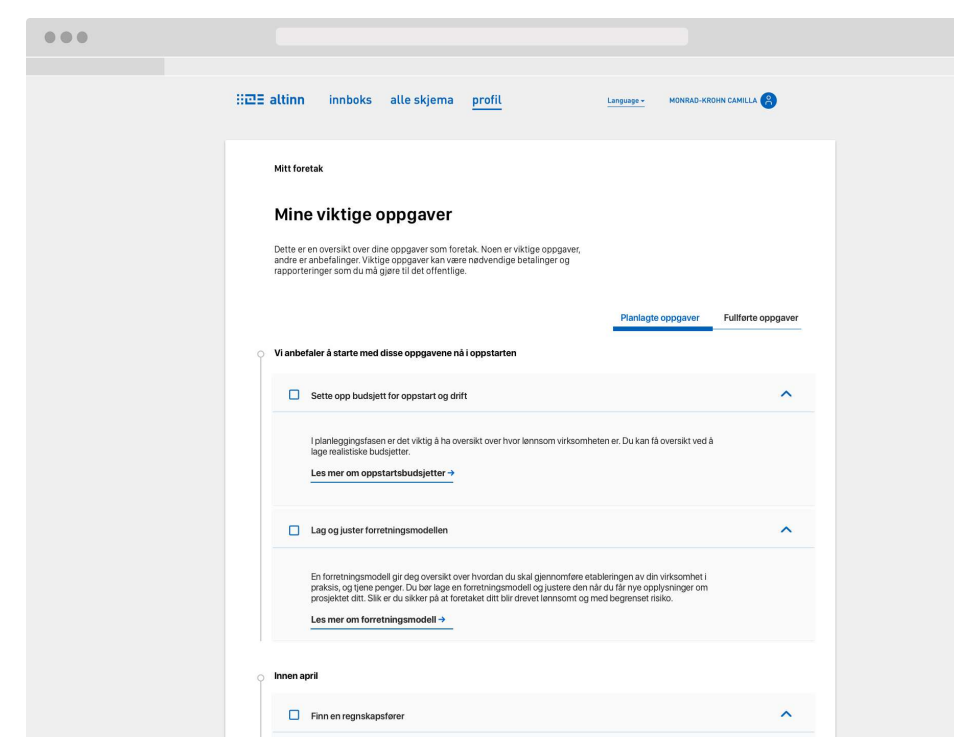
Før registrering

Digital oppstartsveileder, en test med spørsmål og tips. Tilgjengelig på altinn.no eller brreg.no

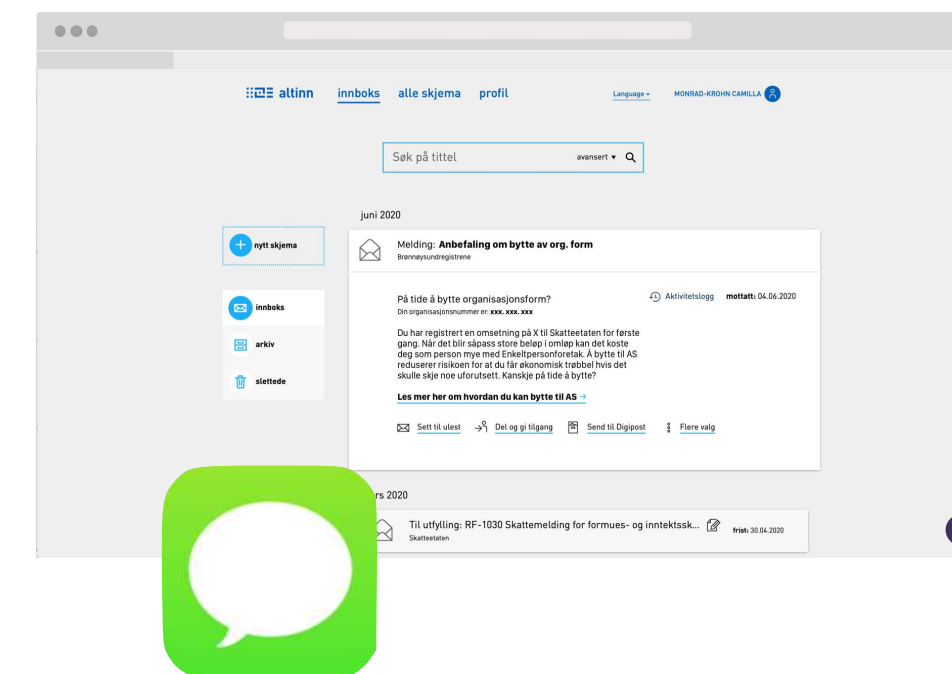
Under registrering

Informasjon, regelverk og målrettede advarsler i samordnet registermelding

Etter registrering

Informasjon og veiledning, «Mine viktige oppgaver» under min profil på Altinn

Oppstart

Påminnelser og tips på sms, mail eller i Altinn

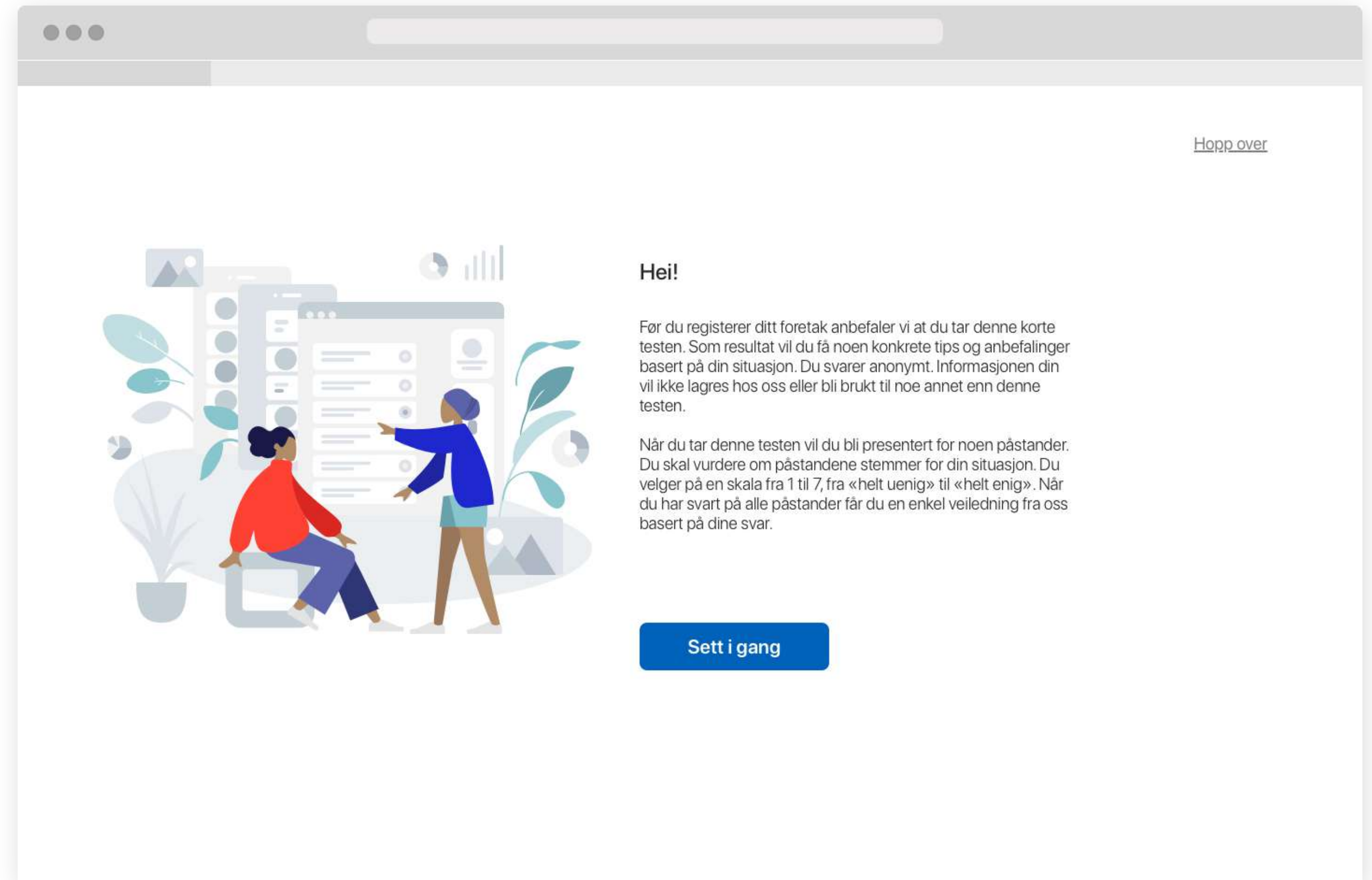

Innsatsområde 1: En god start

Digital oppstarts-veileder

- Før Samordnet registermelding vil vi få brukeren til å ta en test med spørsmål om deres situasjon
- Basert på det får de tilpassede tips og veiledning om hva de bør gjøre og vurdere før registrering av foretaket
- Om anbefalte forberedelser, organisasjonsform, finansiering osv.

[Klikkbar prototype \(invision\)](#)

[Hopp over](#)

Hva er sant om deg og din situasjon?

Jeg har god kunnskap innen økonomi, administrasjon og regnskap

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Helt uenig

Helt enig

Jeg har oppsparte penger/buffer/egenkapital som jeg kan bruke av i starten eller i en situasjon med for lite inntekt

Jeg har diskutert det å starte foretak med banken min

[Hopp over](#)

7

Hva er sant om deg og din situasjon?

**Jeg har oversikt over hva oppstarten vil koste meg (av innkjøp/
utgifter/investeringer som er nødvendige for å kunne komme i gang)**

1

2

3

4

5

6

7

Helt uenig

Helt enig

Jeg har eller vil opprette en egen bedriftskonto i banken og en separat konto for å sette av penger til foretakets skatt og MVA

Jeg ønsker heller å være ansatt enn å starte for meg selv

[Hopp over](#)

7

Hva er sant om deg og din situasjon?

Jeg vil opprette foretak fordi en oppdragsgiver krever det og ikke vil ansette meg

1

2

3

4

5

6

7

Helt uenig

Helt enig

Dine svar tyder på at et enkeltpersonsforetak ikke er for deg.

[Ta kontakt med oss for hjelp →](#)

Hvis du fortsatt vil starte et foretak bør du heller velge AS som organisasjonsform

[Les mer om ENK vs AS →](#)

Om du ønsker hjelp kan du få snakke med en veileder.
[Kontakt oss →](#)

Begrunnelse for dette tipset:

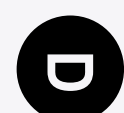
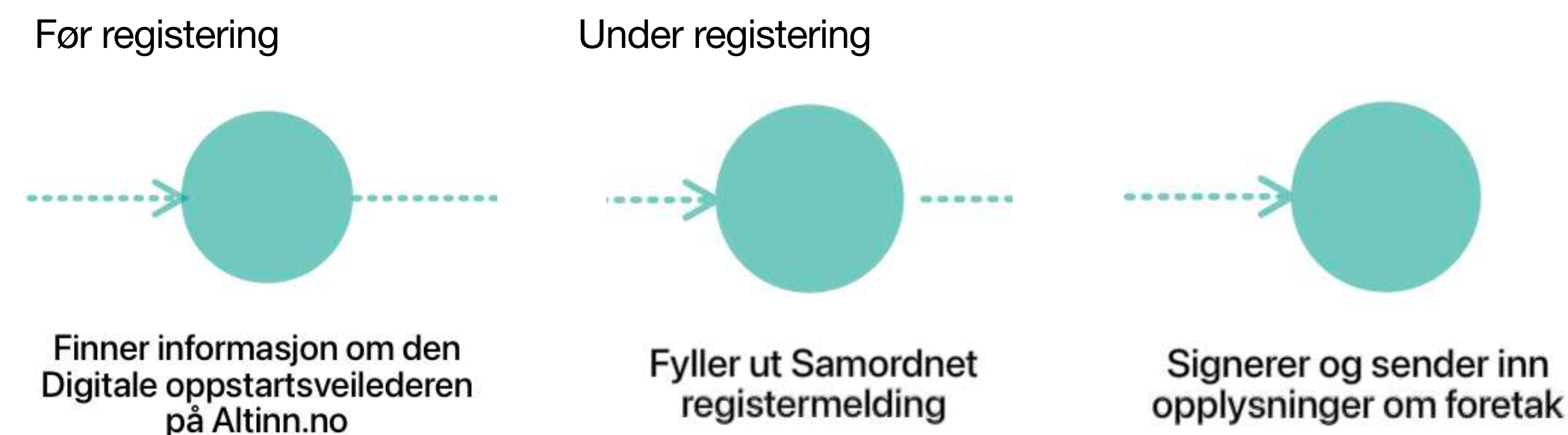
- Du mangler viktig kompetanse om økonomi og regnskap. [Les mer og se tips →](#)
- De finansielle situasjon er for usikker. [Les mer og se tips →](#)
- Du har ikke gjort nok forberedelser før oppstart, for eksempel laget budsjett. [Les mer og se tips →](#)
- Du ønsker helst å være ansatt, men en oppdragsgiver krever foretak. [Les mer og se tips →](#)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 1: Motivere til grundigere evaluering før registrering

Dulter

1. Digital oppstartsveileder: Bruker tar en test før registrering, som gir tips og lenker videre til ressurser basert på deres risiko for bedre vurderinger og forberedelser.
2. Spørsmål som må hukes av på pop-up når du trykker på register ENK. Svarer de nei får de anbefaling om å gjøre dette før de registrerer seg, med et alternativ om å gå videre hvis det ikke passer for dem.
3. Tips på oppsummeringsside som gjentar verdi av budsjett/forretningsplan+lenker til ressurser (excel-mal på budsjett og mal på forretningsplan).

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 1: Motivere til grundigere evaluering før registrering

Dulter

1. Digital oppstartsveileder: Bruker tar en test før registrering som gir tips og lenker videre til ressurser basert på deres risiko for bedre vurderinger og forberedelser.
2. Spørsmål som må hukes av på pop-up når du trykker på register ENK. Svarer de nei får de anbefaling om å gjøre dette før de registrerer seg, med et alternativ om å gå videre hvis det ikke passer for dem.
3. Tips på oppsummeringsside som gjentar verdiavbudsjett/forretningsplan+lenkertil ressurser(excel-malpåbudsjettogmalpå forretningsplan).

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

Du bør tenke deg nøye om før du velger å starte eget foretak.

Her er noen tips til deg basert på dine svar

[Ta kontakt med oss for hjelp →](#)

①

Tips 1: Lag budsjetter og gjør grundige forberedelser før oppstart

Før du starter eget foretak bør du forberede deg slik at du har gode forutsetninger for å lykkes.

Før du går videre vil vi foreslå at du:

- lager realistiske budsjetter (inkludert hva det koster å starte opp)
- gjør markedsundersøkelser
- setter sammen en forretningsplan
- engasjerer en regnskapsfører
- diskuterer planene med banken din
- oppretter bedriftskonto og egne kontoer for MVA- og skatt

[Les mer om hvordan du planlegger og forbereder etablering av foretak →](#)

②

Tips 2: Vurder om du heller bør (fortsette å) søke ansettelse

Å starte for deg selv kan være utfordrende, det innebærer en del risiko, krever derfor gode forutsetninger og et sterkt ønske om å starte for seg selv. Hvis du heller vil være ansatt bør du tenke nøye gjennom om det er riktig for deg å opprette et foretak nå. Kanskje du heller bør søke jobb og bli lønsmottager.

Er du arbeidsledig kan du søke om dagpenger under etablering av foretaket. [Les mer på nav.no →](#)

[Les mer om arbeidstaker eller næringsdrivende →](#)

[Last ned resultat og tips →](#)

[Send resultat på epost →](#)

Innsatsområde 1: En god start

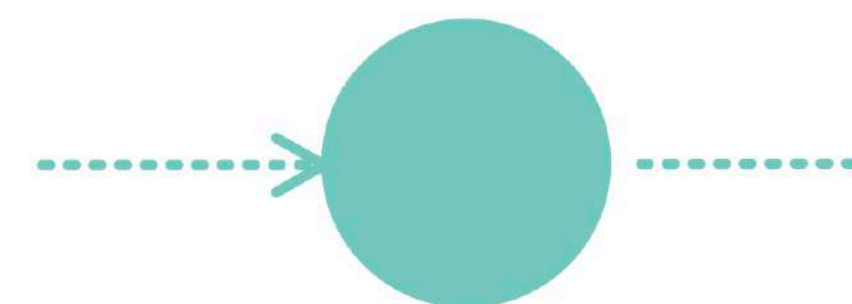
Tiltak 2: Fremheve nedsiden av å ikke ha regnskapsfører

Dulter

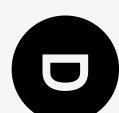
1. Ved spørsmål om man har autorisert regnskapsfører inkluderer man også en tekst som skal motivere til ønsket atferd (engasjere regnskapsfører) og tilgjengeliggjør ressurser som enklere lar personen gjennomføre atferden.

Under registrering

Fyller ut Samordnet
registermelding

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 2: Fremheve nedsiden av å ikke ha regnskapsfører

Dulter

1. Ved spørsmål om man har autorisert regnskapsfører inkluderer man også en tekst som skal motivere til ønsket atferd (engasjere regnskapsfører) og tilgjengeliggjør ressurser som enklere lar personen gjennomføre atferden.

Har du autorisert regnskapsfører?

Hvis du har engasjert en regnskapsfører, skal du oppgi denne til oss. Regnskapsfører skal være [autorisert av Finanstilsynet](#)

Vi anbefaler at du bruker regnskapsfører og regnskapsprogram for ditt foretak

Å snuble i regnskapet kan nemlig bli veldig dyrt. Hvis du er for sen med å levere Skattemelding kan du få forsinkelsesgebyr. Gebyret øker fra uke til uke og kan komme opp i nesten 60 000 kr.

Hvis du vil redusere faren for slike feil kan du legge ut et anbud for regnskapsføreroppdrag [på mitt anbud sine sider](#) → eller finner en regnskapsfører i ditt lokalmiljø [her](#) →

Jeg vil oppgi regnskapsfører

Fyll inn informasjon om autorisert regnskapsfører

Regnskapsnummer eller fødselsnummer

Etternavn (hvis fødselsnummer)

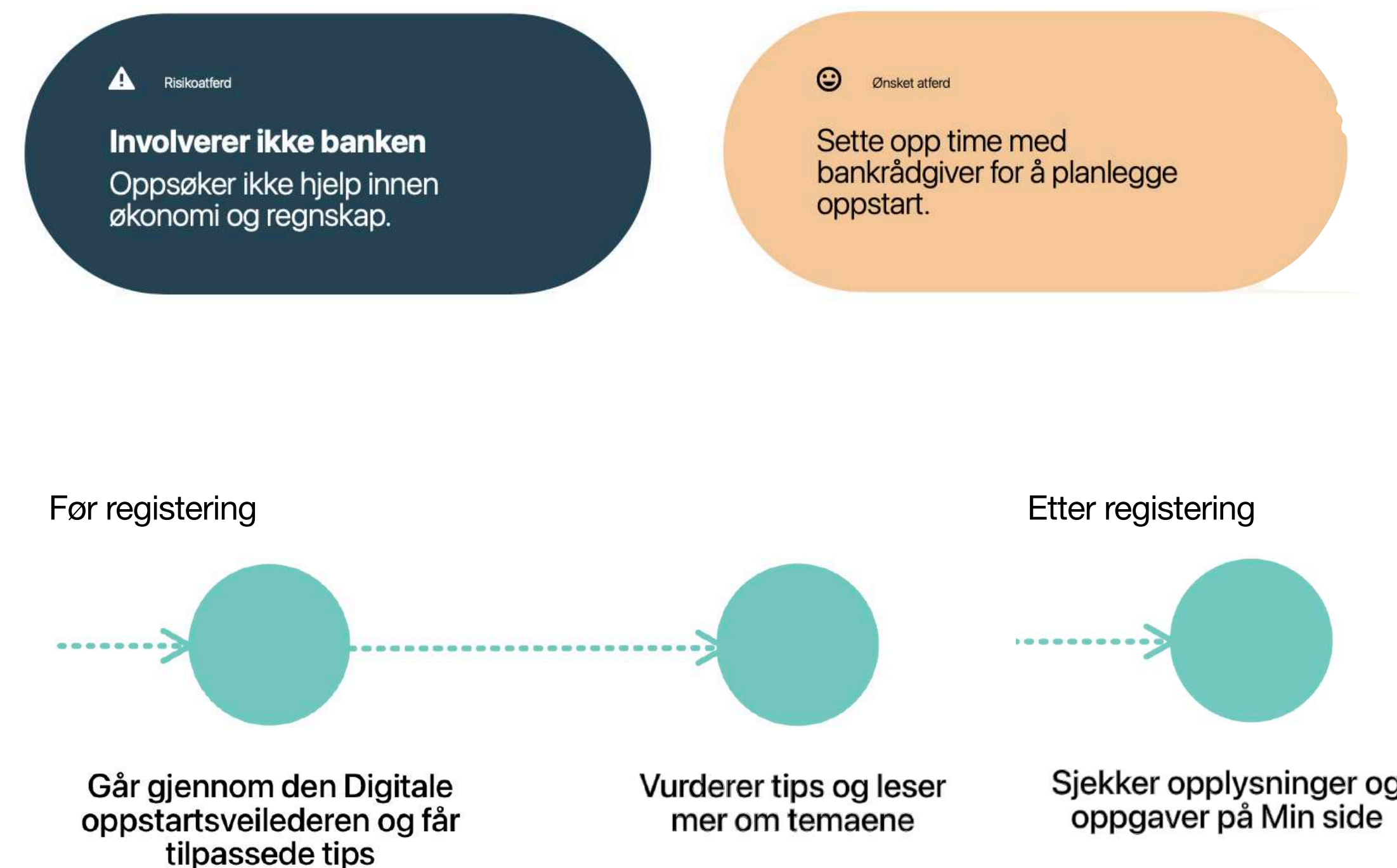
Gå videre

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 3: Motivere til kontakt med banken

Dulter

1. Spørsmål og tips i digital oppstartsveileder. Eksempel på tekst: “Jeg har diskutert å starte foretak med banken min” gir anbefaling om å kontakte banken for å avtale time på slutten av anbefaling, uavhengig av hvilken risikoprofil du er.
2. Informasjon og veiledning til å snakke med banken som en oppgave under “Mine viktige oppgaver” i Altinn.

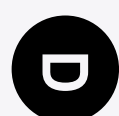

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 3: Motivere til kontakt med banken

Dulter

1. Spørsmål og tips i digital oppstartsveileder. Eksempel på tekst: “Jeg har diskutert å starte foretak med banken min” gir anbefaling om å kontakte banken for å avtale time på slutten av anbefaling, uavhengig av hvilken risikoprofil du er.
2. Informasjon og veiledning til å snakke med banken som en oppgave under “Mine viktige oppgaver” i Altinn.

Mitt foretak

Mine viktige oppgaver

Dette er en oversikt over dine oppgaver som foretak. Noen er viktige oppgaver, andre er anbefalinger. Viktige oppgaver kan være nødvendige betalinger og rapporteringer som du må gjøre til det offentlige.

Planlagte oppgaver

Fullførte oppgaver

Vi anbefaler å starte med disse oppgavene nå i oppstarten

Sette opp budsjett for oppstart og drift

I planleggingsfasen er det viktig å ha oversikt over hvor lønnsom virksomheten er. Du kan få oversikt ved å lage realistiske budsjetter.

[Les mer om oppstartsbudsjetter](#)

Lag og juster forretningsmodellen

En forretningsmodell gir deg oversikt over hvordan du skal gjennomføre etableringen av din virksomhet i praksis, og tjene penger. Du bør lage en forretningsmodell og justere den når du får nye opplysninger om prosjektet ditt. Slik er du sikker på at foretaket ditt blir drevet lønnsomt og med begrenset risiko.

[Les mer om forretningsmodell](#)

Innen april

Finn en regnskapsfører

Vi anbefaler deg å finne en regnskapsfører før du har kommet ordentlig igang med din virksomhet og før du har gjort betydelige innkjøp. En regnskapsfører kan hjelpe deg med å drive selskapet på en økonomisk, trygg og lønnsom måte.

Anskaff regnskapsprogram

Alle som driver egen virksomhet må føre regnskap. Du kan bruke et regnskapsprogram for å føre regnskap, men da må du lære deg regelverket. Skal du ha ansatte må du forholde deg til et større regelverk. Da bør du heller bruke regnskapsfører.

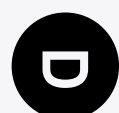
[Les mer om regnskap](#)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 3: Motivere til kontakt med banken

Dulter

1. Spørsmål og tips i digital oppstartsveileder. Eksempel på tekst: “Jeg har diskutert å starte foretak med banken min” gir anbefaling om å kontakte banken for å avtale time på slutten av anbefaling, uavhengig av hvilken risikoprofil du er.
2. Informasjon og veiledning til å snakke med banken som en oppgave under “Mine viktige oppgaver” i Altinn.

Finn en regnskapsfører

Vi anbefaler deg å finne en regnskapsfører før du har kommet ordentlig igang med din virksomhet og før du har gjort betydelige innkjøp. En regnskapsfører kan hjelpe deg med å drive selskapet på en økonomisk, trygg og lønnsom måte.

Anskaff regnskapsprogram

Alle som driver egen virksomhet må føre regnskap. Du kan bruke et regnskapsprogram for å føre regnskap, men da må du lære deg regelverket. Skal du ha ansatte må du forholde deg til et større regelverk. Da bør du heller bruke regnskapsfører.

[Les mer om regnskap →](#)

Innen mai

Snakk med banken din

Banken din kan gi deg gode råd til hvordan du kan drive foretak og økonomi i oppstarten. Vi anbefaler at du ber om et møte med en bedriftsrådgiver og spør om veiledning til hvordan du kan drive ditt foretak med suksess. Spør banken din om; forretningsplan, sparing og forsikringer, budsjetter for oppstart og drift, og hvordan beregne skatt og likviditet.

Opprett separate kontoer for bedriften

For å ha kontroll på inntekter og utgifter er det viktig å ha en egen bedriftskonto i banken. I tillegg anbefaler vi på det sterkeste å ha en konto der du setter av penger til å betale MVA og skatt.

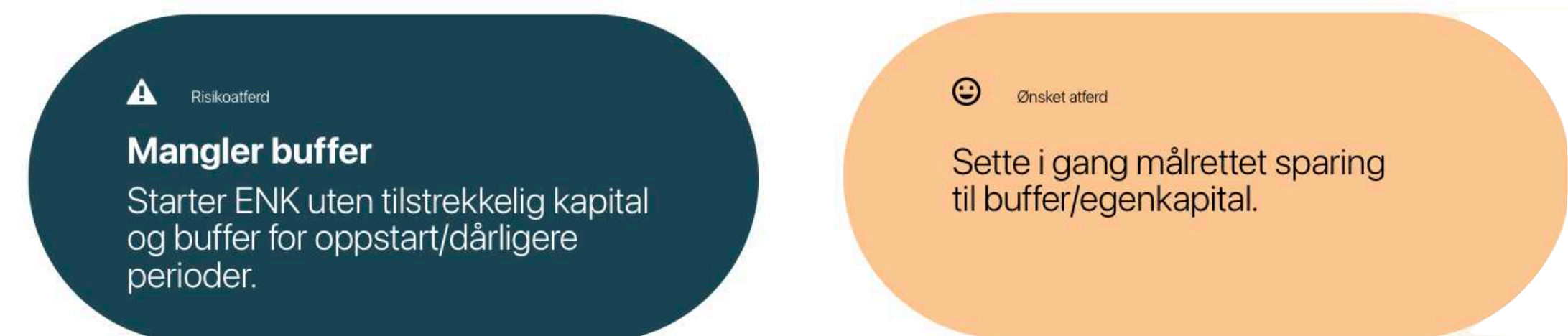
[Les mer om skattetrekkkonto →](#)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 4: Motivere til buffersparing

Dulter

1. Tips i Digital oppstartsveileder basert på dine svar om økonomi.
2. Anbefale bruk av Dreams-appen, Spare el. hvis personen svarer negativt på om de har oppspartbuffer.
3. Fremheve kostnad av å låne vs å bruke oppsparte midler.

Før registrering

Går gjennom den Digitale oppstartsveilederen og får tilpassede tips

Vurderer tips og leser mer om temaene

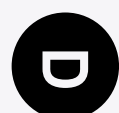

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 4: Motivere til buffersparing

Dulter

1. Tips i Digital oppstartsveileder basert på dine svar om økonomi.
2. Anbefale bruk av Dreams-appen, Spare el. hvis personen svarer negativt på om de har oppspartbuffer.
3. Fremheve kostnad av å låne vs å bruke oppsparte midler.

God styring på økonomi, regnskap, rapportering og betaling til det offentlige er en viktig del av det å drive eget foretak.

Om du ikke har så mye kompetanse eller erfaring med dette bør du engasjere en regnskapsfører fra start som kan bistå deg. I tillegg kan det være lurt å ta et kurs eller lignende for å forstå regnskap og økonomi bedre. ⁶⁴

[Les om regnskap og hva du bør vite før oppstart →](#)

[Les om Skatteetatens kurs for nye næringsdrivende →](#)

2

Tips 2: Spar opp nok penger og betal tilbake gjeld før du starter foretak

Å starte eget foretak uten oppsparte midler innebærer en betydelig økonomisk risiko. For å kunne finansiere utgifter og innkjøp bør du spare opp egenkapital. Du bør betale ned eventuell gjeld før du starter eget foretak.

[Les mer om hvordan finansiere oppstarten →](#)

[Last ned resultat og tips →](#)

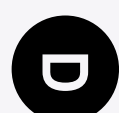
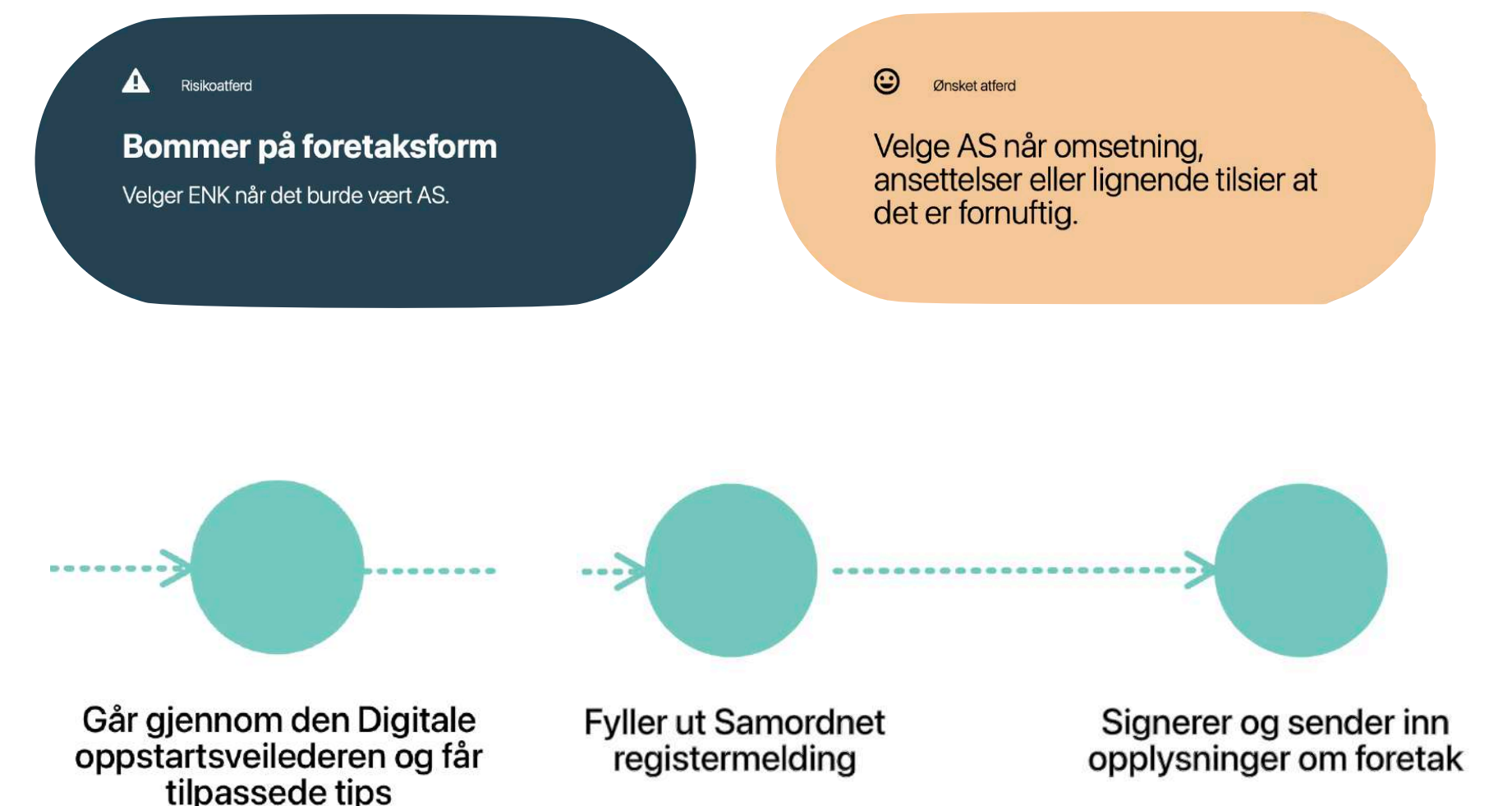
[Send resultat på epost →](#)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 5: Påvirke til riktig valg av organisasjonsform

Dulter

1. Tips om valg av organisasjonsform for å redusere risiko gis i digital oppstartsveileder basert på din situasjon.
2. Automatisk valg av organisasjonsform i samordnet registermelding basert på opplysninger du oppgir.
3. AS som førstevalg (default) ved registrering i samordnet registermelding. Innebærer at dette er forhåndsvalgt og at brukeren aktivt må velge noe annet.
4. Pedagogisk informasjon ved valg av org. form i samordnet registermelding
5. Pedagogisk informasjon om risiko ved valg av ENK. Informasjon gis i kontekst av registrering av ENK i samordnet registermelding
6. Målrettet advarsel ved valg av ENK fremfor AS, der risikoen tilsier at du ikke burde velge ENK.

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 5: Påvirke til riktig valg av organisasjonsform

Dulter

...

4. Pedagogisk informasjon ved valg av org. form i samordnet registermelding
5. Pedagogisk informasjon om risiko ved valg av ENK. Informasjon gis i kontekst av registrering av ENK i samordnet registermelding
6. Mårettet advarsel ved valg av ENK fremfor AS, der risikoen tilsier at du ikke burde velge ENK.

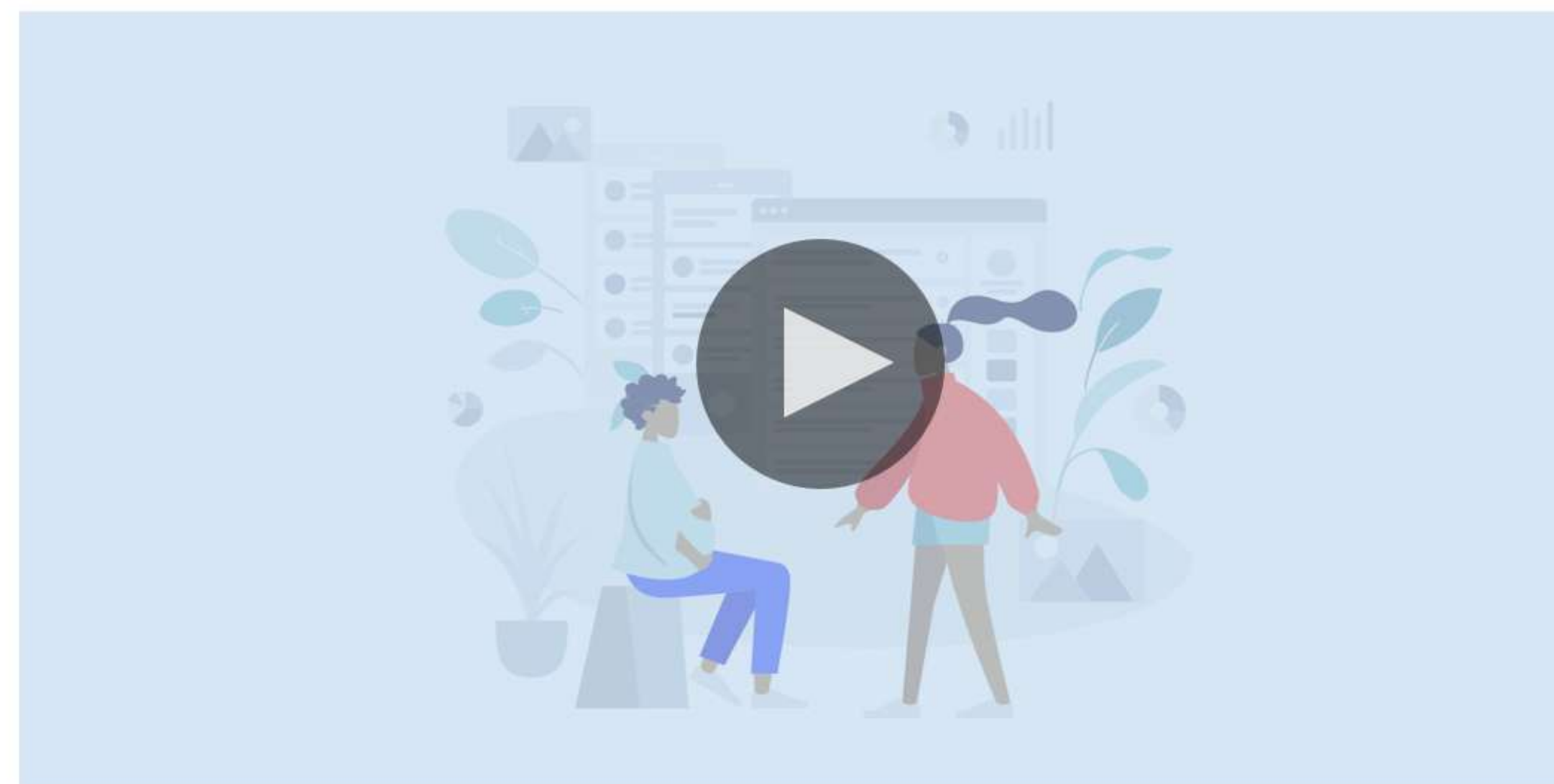
Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

orm ønsker du?

Hvilken organisasjonsform ønsker du?

Det kan være vanskelig å vite hva som er rett for deg og det du skal drive med. Sjekk ut videoen for å lære mer om de ulike organisasjonsformene

Mest brukte organisasjonsformene

Aksjeselskap

For bedrifter med medium til stor omsetning

Les mer

Enkeltpersonsforetak

For bedrifter med lav omsetning

Les mer

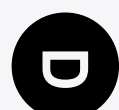
Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 5: Påvirke til riktig valg av organisasjonsform

Dulter

...

4. Pedagogisk informasjon ved valg av org. form i samordnet registermelding
5. Pedagogisk informasjon om risiko ved valg av ENK. Informasjon gis i kontekst av registrering av ENK i samordnet registermelding
6. Måltrettet advarsel ved valg av ENK fremfor AS, der risikoen tilsier at du ikke burde velge ENK.

Mest brukte organisasjonsformene

- Aksjeselskap For bedrifter med medium til stor omsetning [Les mer](#)
- Enkeltpersonforetak For bedrifter med lav omsetning [Les mer](#)

Du har valgt enkeltpersonforetak

Som innehaver (eier) av et enkeltpersonforetak vil du selv være ansvarlig for foretakets gjeld og forpliktelser. Dette betyr at det ikke skilles mellom din private økonomi og enkeltpersonforetakets økonomi og du kan dermed risikere hus og hjem om du pådrar deg gjeld i foretaket.

Har du det du trenger av forsikringer og oppstartsmidler for å sikre deg selv og dine kjære best mulig?

[Ja, jeg har alt jeg trenger](#)

[Jeg er usikker, vis meg forslag](#)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 5: Påvirke til riktig valg av organisasjonsform

Dulter

...

4. Pedagogisk informasjon ved valg av org. form i samordnet registermelding
5. Pedagogisk informasjon om risiko ved valg av ENK. Informasjon gis i kontekst av registrering av ENK i samordnet registermelding
6. Målrettet advarsel ved valg av ENK fremfor AS, der risikoen tilsier at du ikke burde velge ENK.

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

Meldingsnummer 2020 17 32 28 22

Hva ønsker du å gjøre?

Hvilken organisasjonsform ønsker du?

Horizontal bars representing a list of options for organizational form.

[Sammendrag](#)

Varsling og signering

Sammendrag

Summary page with multiple horizontal bars representing content.

Revurder ditt valg av organisasjonsform

Du har valgt enkeltpersonforetak og forventer å få ansatte. Dette innebærer en risiko da lønn normalt vil være en fast kostnad. Som innehaver av enkeltpersonforetak vil du selv være ansvarlig for foretakets gjeld og forpliktelser og du vil ha dårligere sosiale rettigheter enn som arbeidstaker. Du opparbeider ikke rett til dagpenger av det du tjener i enkeltpersonforetaket ditt.

Vurder valg av organisasjonsform på nytt før oppstart eller du kan endre organisasjonsform til aksjeselskap etter at du er kommet i gang.

[Gå tilbake og endre til AS](#) →

[Les mer om valg av organisasjonsform her](#) →

Gi meg påminnelser om viktige aktiviteter

Vi kan sende deg en SMS når noe er viktig. Slik som rapportering eller innbetalinger til det offentlige.

Send meg tips til oppstart og god drift

Vi kan også sende deg tips til oppstart og god drift av virksomhet til din mailadresse.

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 5: Påvirke til riktig valg av organisasjonsform

Dulter

...

4. Pedagogisk informasjon ved valg av org. form i samordnet registermelding
5. Pedagogisk informasjon om risiko ved valg av ENK. Informasjon gis i kontekst av registrering av ENK i samordnet registermelding
6. Målrettet advarsel ved valg av ENK fremfor AS, der risikoen tilsier at du ikke burde velge ENK.

i Revurder ditt valg av organisasjonsform

Du har valgt enkeltpersonforetak og forventer å få ansatte. Dette innebærer en risiko da lønn normalt vil være en fast kostnad. Som innehaver av enkeltpersonforetak vil du selv være ansvarlig for foretakets gjeld og forpliktelser og du vil ha dårligere sosiale rettigheter enn som arbeidstaker. Du opparbeider ikke rett til dagpenger av det du tjener i enkeltpersonforetaket ditt.

Vurder valg av organisasjonsform på nytt før oppstart eller du kan endre organisasjonsform til aksjeselskap etter at du er kommet i gang.

[Gå tilbake og endre til AS →](#)

[Les mer om valg av organisasjonsform her →](#)

i Revurder ditt valg av organisasjonsform

Du har valgt enkeltpersonforetak. Din bransje har høy risiko for konkurs og personlig gjeld.

Når du velger enkeltpersonforetak er du ansvarlig for å måtte betale tilbake eventuell gjeld hvis foretaket ditt går konkurs. Du har også mindre rett på sykepenger og dagpenger.

Du burde heller velge AS som organisasjonsform for å ikke stå personlig ansvarlig for økonomisk risiko og gjeld.

[Gå tilbake og endre til AS →](#)

[Les mer om valg av organisasjonsform her →](#)

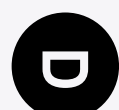

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 6: Endringer i regelverket for å dulte bedre valg av org.form

Mulige regelverksendringer

- AS: 30.000 i egenkapital kan opparbeides ila. første seks måneder i drift – slik at AS blir et mer attraktivt alternativ
- ENK: Nytt krav om egenkapital, men kan opparbeides ila. første seks måneder i drift. Eventuelt bare i bygg og anlegg eller noen utvalgte bransjer.
- Krav om regnskapssystem og/eller regnskapsfører ved opprettelse av ENK i bransjer med høy risiko
- Flere rapporteringsplikter for ENK og/eller enklere rapporteringsplikter for AS
- Obligatorisk med egen konto for skatt og MVA
- Koble sammen data fra ulike kilder (endringer i personvernregelverket)

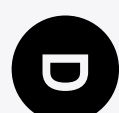
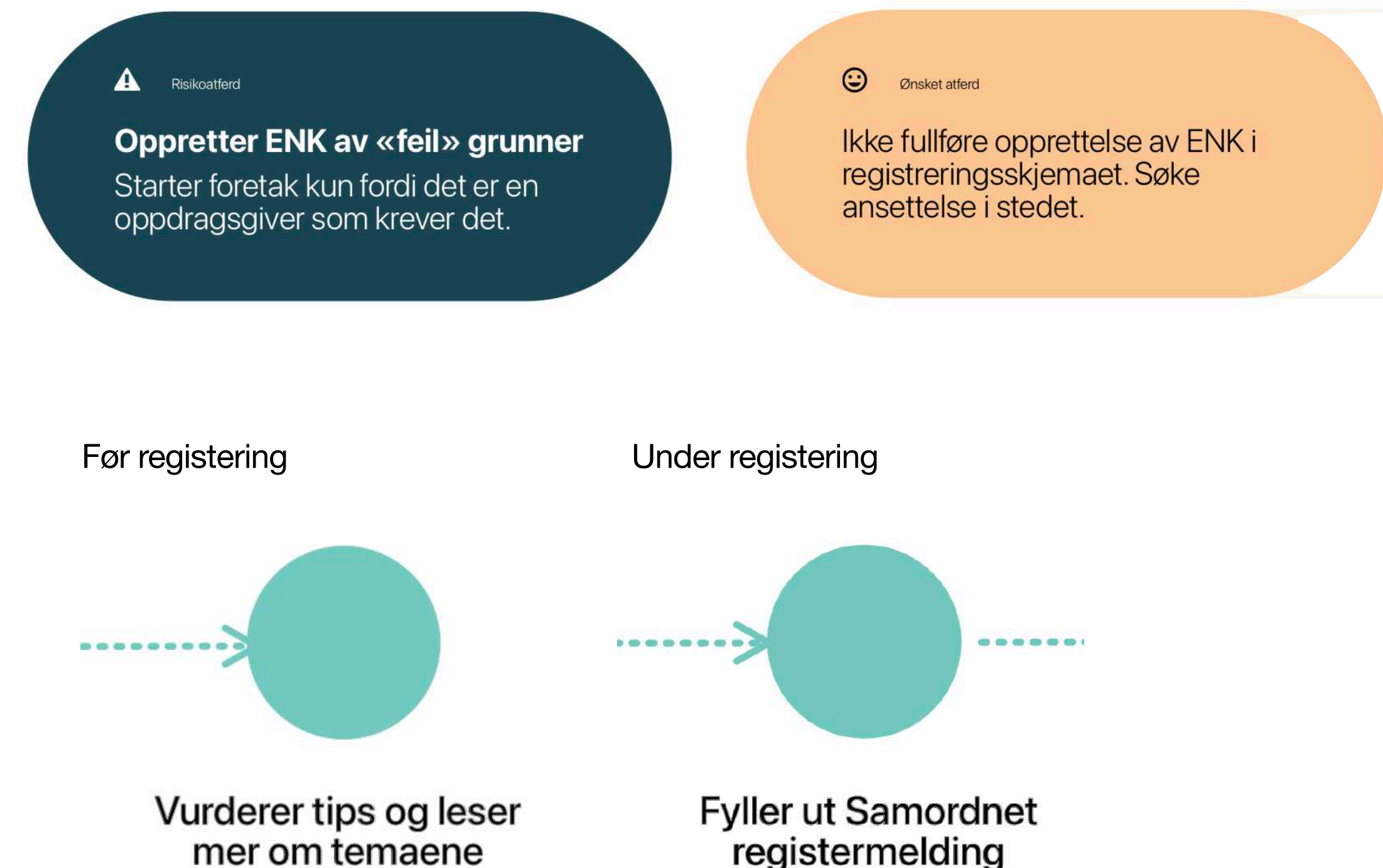

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 7: Stimulere til nøling ved ufrivillig ENK

Dulter

1. Tips gis i registermeldingen som pop-up
(til hvem, basert på hva?).
2. Spørsmål blir stilt i digital oppstartsveileder i tillegg til tips om å ikke starte ENK hvis brukerens svar om egen situasjon tilsier dette.

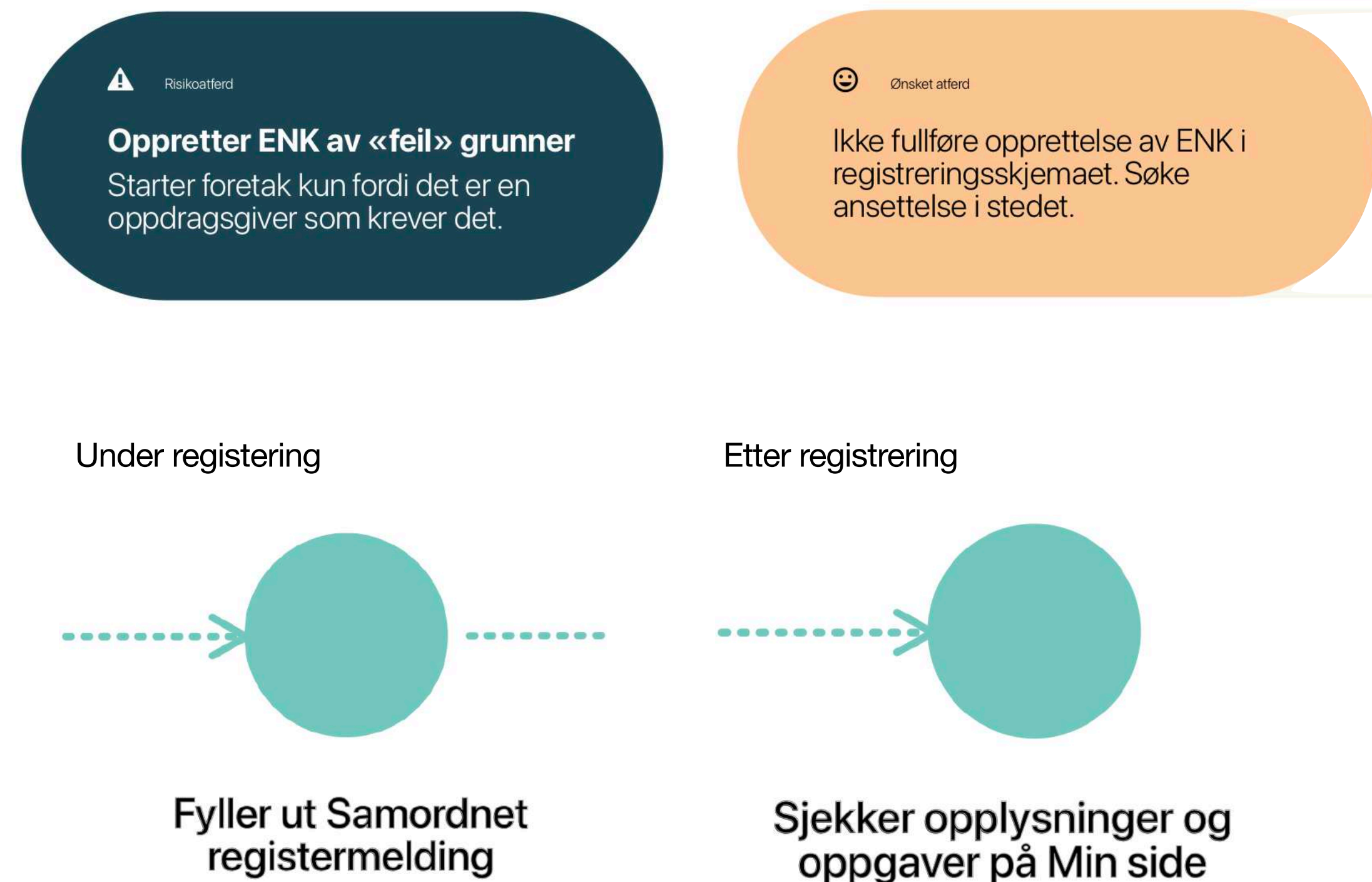
Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 8: Fremstille separate bedrifts- kontoer som en selvfølge

Dulter

1. Oppgave og tilhørende informasjon om å opprette separate kontoer for bedriften under “Mine viktige oppgaver” på Altinn.
2. *På sikt: I Samordna registermelding/Personlig Side på altinn.no, hvis man rapporterer å ikke ha opprettet separate bedriftskontoer.*

Eksempel på tekst: “Du svarte at du ikke har opprettet egne bedriftskontoer. Dette kan skape unødvendig risiko for deg hvis det er snakk om større beløp og/eller du skal leve av bedriften. Ønsker du å unngå dette ved å opprette separat konto?”

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 9: Anbefaling om bruk av regnskapsfører og -program

Dulter

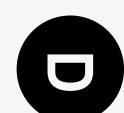
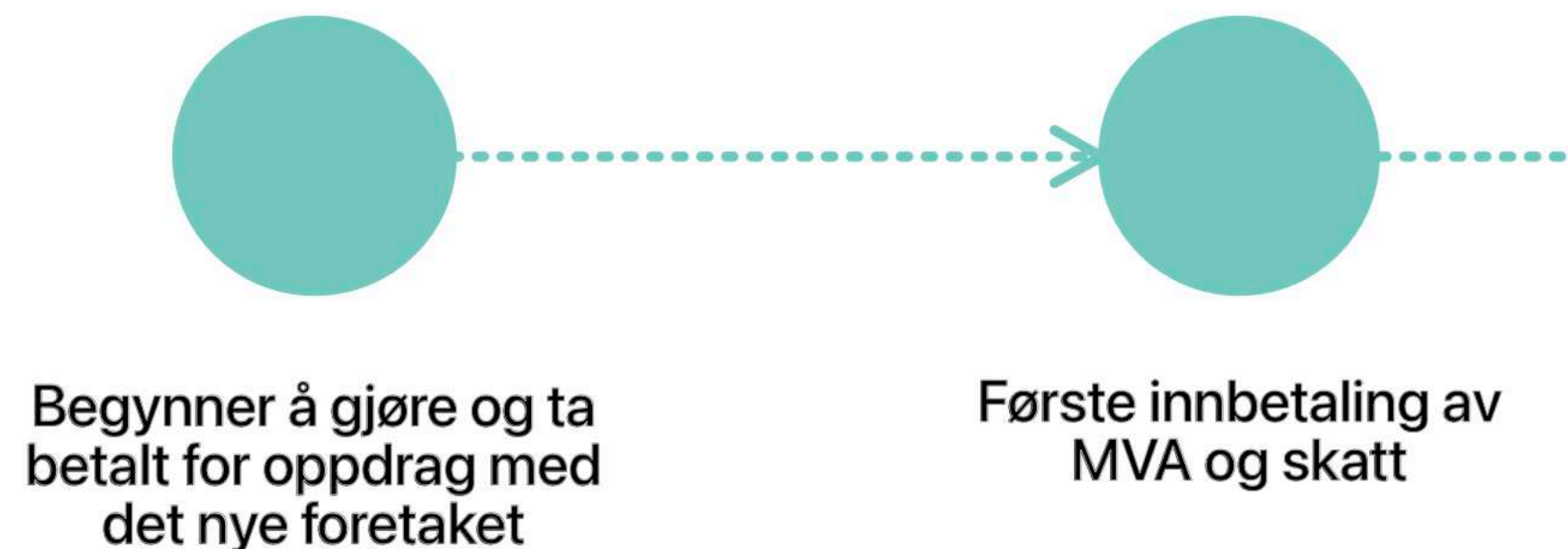
1. Anbefalte oppgaver for en god start og tilhørende informasjon om å finne en regnskapsfører og anskaffe regnskapsprogram vil være tilgjengelig under "Mine viktige oppgaver" på Altinn.
2. Tips sendes på sms til nye ENK etter første måned/samtidig med MVA-betaling(?):

Eksempel på tekst:

“Mye å få oversikt over i regnskapet? Har du sjekket ut de ulike regnskapsføringsprogrammene som fins for små bedrifter som din? Les mer om hvordan de kan forenkle skatt og mer her “

Under oppstart (første året)

Innsatsområde 1: En god start

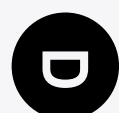
Tiltak 9: Anbefaling om bruk av regnskapsfører og -program

Dulter

1. Anbefalte oppgaver for en god start og tilhørende informasjon om å finne en regnskapsfører og anskaffe regnskapsprogram vil være tilgjengelig under "Mine viktige oppgaver" på Altinn.
2. Tips sendes på sms til nye ENK etter første måned/samtidig med MVA-betaling(?):

Eksempel på tekst:

"Mye å få oversikt over i regnskapet? Har du sjekket ut de ulike regnskapsføringsprogrammene som fins for små bedrifter som din? Les mer om hvordan de kan forenkle skatt og mer her "

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skatteetaten

The screenshot shows the Altinn user interface. At the top, there is a navigation bar with the Altinn logo, 'altinn', 'innboks', 'alle skjema', and 'profil'. On the right, there is a 'Language' dropdown and the user's name 'MONRAD-KROHN CAMILLA' with a profile icon. Below the navigation bar, there is a section titled 'Mitt foretak' and 'Mine viktige oppgaver'. A sub-section 'Innen april' contains two tasks:

- Finn en regnskapsfører
- Anskaff regnskapsprogram

Each task has a description and a 'Les mer om regnskap' link. The first task's description reads: "Vi anbefaler deg å finne en regnskapsfører før du har kommet ordentlig igang med din virksomhet og før du har gjort betydelige innkjøp. En regnskapsfører kan hjelpe deg med å drive selskapet på en økonomisk, trygg og lønnsom måte." The second task's description reads: "Alle som driver egen virksomhet må føre regnskap. Du kan bruke et regnskapsprogram for å føre regnskap, men da må du lære deg regelverket. Skal du ha ansatte må du forholde deg til et større regelverk. Da bør du heller bruke regnskapsfører."

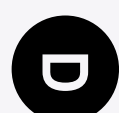
Below the 'Innen april' section, there is another task: Snakk med banken din. Its description reads: "Banken din kan gi deg gode råd til hvordan du kan drive foretak og økonomi i oppstarten. Vi anbefaler at du

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 10: Anbefaling om bytte av organisasjonsform

Dulter

1. Anbefaling med begrunnelse sendes på sms/melding i Altinn til ENK som får flere ansatte, får stor omsetning osv.

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 10: Anbefaling om bytte av organisasjonsform

Dulter

1. Anbefaling med begrunnelse sendes på sms/melding i Altinn til ENK som får flere ansatte, får stor omsetning osv.

The screenshot shows the Altinn user interface. At the top, there are navigation links for 'altinn', 'innboks', 'alle skjema', and 'profil'. A search bar contains the text 'Søk på tittel' and 'avansert'. Below the search bar, there is a sidebar with buttons for 'nytt skjema', 'innboks', 'arkiv', and 'slettede'. The main content area shows an email notification from 'Brønnøysundregistrene' with the subject 'Melding: Anbefaling om bytte av org. form'. The email text reads: 'På tide å bytte organisasjonsform? Din organisasjonsnummer er: xxx. xxx. xxx. Du har registrert en omsetning på X til Skatteetaten for første gang. Når det blir såpass store beløp i omløp kan det koste deg som person mye med Enkeltpersonforetak. Å bytte til AS reduserer risikoen for at du får økonomisk trøbbel hvis det skulle skje noe uforutsett. Kanskje på tide å bytte? Les mer her om hvordan du kan bytte til AS'. At the bottom of the email, there are action buttons: 'Sett til ulest', 'Del og gi tilgang', 'Send til Digipost', and 'Flere valg'.

Du har registrert ansatte på ditt enkeltpersonforetak, så fint at bedriften din blomstrer! Er det kanskje på tide å endre til AS for å redusere den økonomiske risikoen du står i med ENK? [Les mer her >](#)

Meldingsnummer 2020 17 32 28 22

Sammendrag

[Redacted content]

Gi meg påminnelser om viktige aktiviteter

Vi kan sende deg en SMS når noe er viktig. Slik som rapportering eller innbetalinger til det offentlige.

Send meg tips til oppstart og god drift

Vi kan også sende deg tips til oppstart og god drift av virksomhet til din mailadresse.

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 10: Anbefaling om bytte av organisasjonsform

Dulter

1. Anbefaling med begrunnelse sendes på sms/ melding i Altinn til ENK som får flere ansatte, får stor omsetning osv.

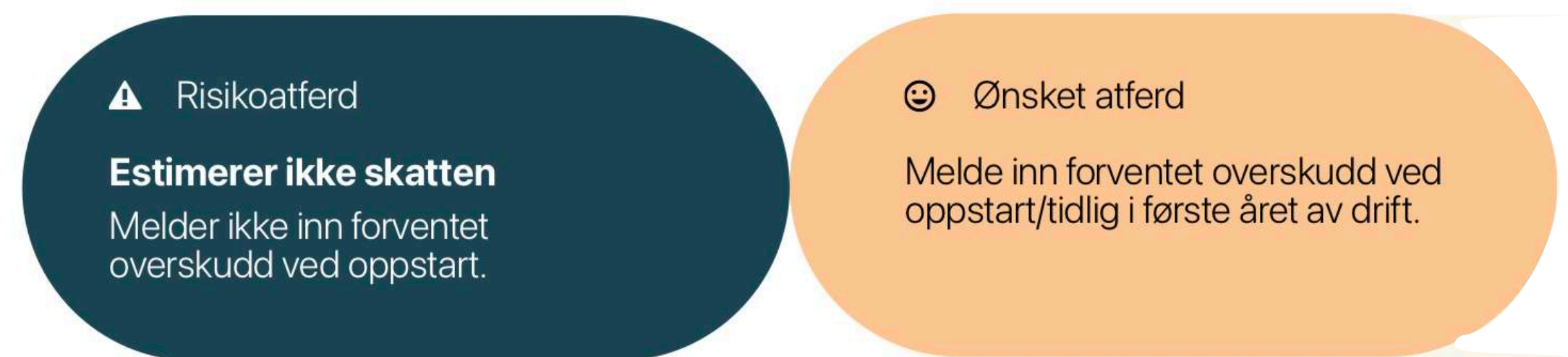

Innsatsområde 1: En god start

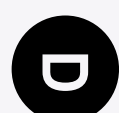
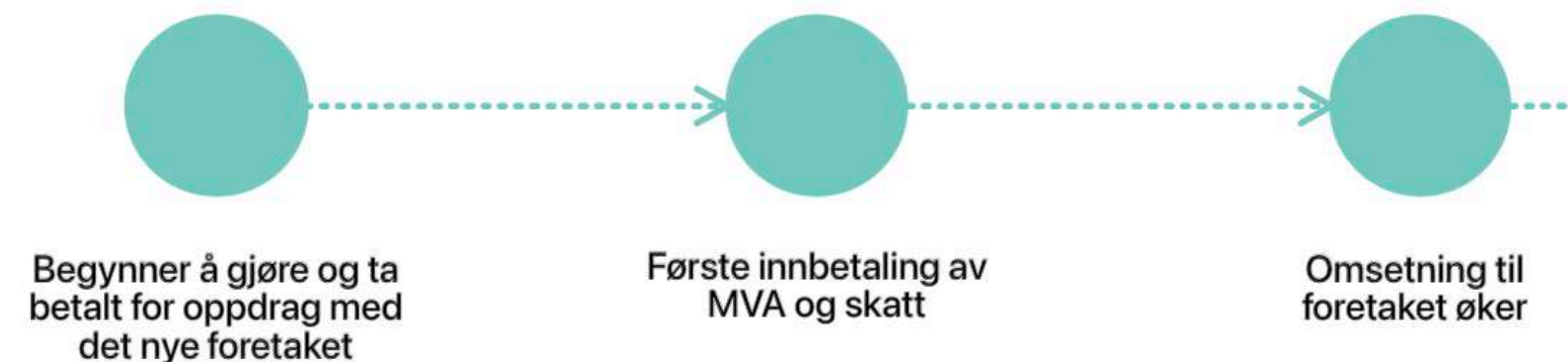
Tiltak 11: Betimelig påminnelse om justering av forventet overskudd og skatt

Dulter

1. Tips sendes på sms/epost/altinn-melding til nye ENK. Slike tips eller tilsvarende er automatisk valgt ved registrering i Samordnet registermelding. Brukeren bør selv velge å aktivt skru dette av om det er noe vedkommende ikke ønsker.
2. Mail/melding/sms som oppmuntrer til etablering av ny vane. (Lenke til Skatteetatens side hvor man samtykker til påminnelser om skattesjekk + forklarer hvordan du justerer skatteestimat.)

Under oppstart (første året)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 11: Betimelig påminnelse om justering av forventet overskudd og skatt

Dulter

1. Tips sendes på sms/epost/altinn-melding til nye ENK. Slike tips eller tilsvarende er automatisk valgt ved registrering i Samordnet registermelding. Brukeren bør selv velge å aktivt skru dette av om det er noe vedkommende ikke ønsker.
2. Mail/melding/sms som oppmuntrer til etablering av ny vane. (Lenke til Skatteetatens side hvor man samtykker til påminnelser om skattesjekk + forklarer hvordan du justerer skatteestimat.)

Hei!
Har du husket å melde inn forventet overskudd for ditt ENK? Hvis du har omsetning over X kroner kan dette enkle grepet spare deg for en skikkelig skattesmell. [Les hvordan her >](#)

Hei! Visste du at du kan unngå skattesmell og til og med spare penger på å sjekke at skatteinformasjonen din er riktig? [Trykk her](#) hvis du vil at vi skal minne deg på dette to ganger i året

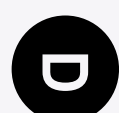
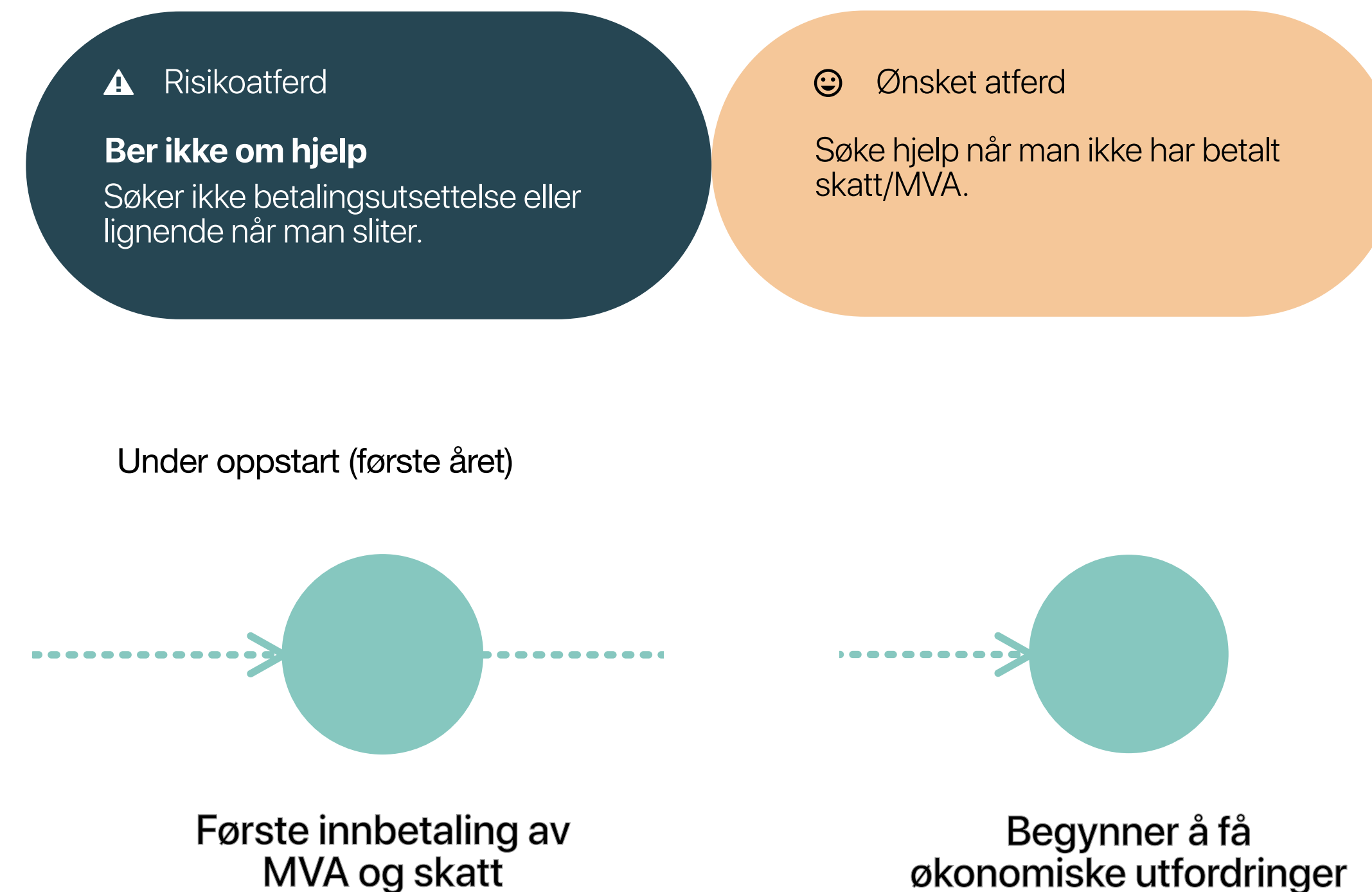
Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 12: Proaktiv hjelp når det trengs

Dulter

1. Dult i retning av hjelpesøken, med oversiktlig info om helperressurser. Brukeren mottar en SMS ved manglende betaling av skatt.

Lenke viser til oversikt over tilgjengelige grep (fryse betaling på studielån, be om betalingsutsettelse etc.) + mulige rådgivningsressurser (Banken, NAV Gjeldsrådgivning etc.)

Innsatsområde 1: En god start

Tiltak 12: Proaktiv hjelp når det trengs

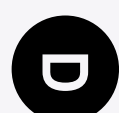
Dulter

1. Dult i retning av hjelpesøken, med oversiktlig info om hjelperessurser. Brukeren mottar en SMS ved manglende betaling av skatt.

Lenke viser til oversikt over tilgjengelige grep (fryse betaling på studielån, be om betalingsutsettelse etc.) + mulige rådgivningsressurser (Banken, NAV Gjeldsrådgivning etc.)

Vi ser du har forfalt på betaling av moms for x periode. Hvis du sliter kan det å ta grep nå forhindre at situasjonen blir verre. Trenger du hjelp til å komme på rett kjøll med økonomien igjen? Trykk her for å få råd/noen å snakke med>

Veien videre

En plattform for videreutvikling
og realisering av Klopp

04

Bakgrunn for veien videre

Veikartsworkshop

Mål

Forankre målbilde og foreslåtte tiltak gjennom en samlet forståelse og enighet rundt hva prosjektet vil anbefale, og hvordan vi kan realisere.

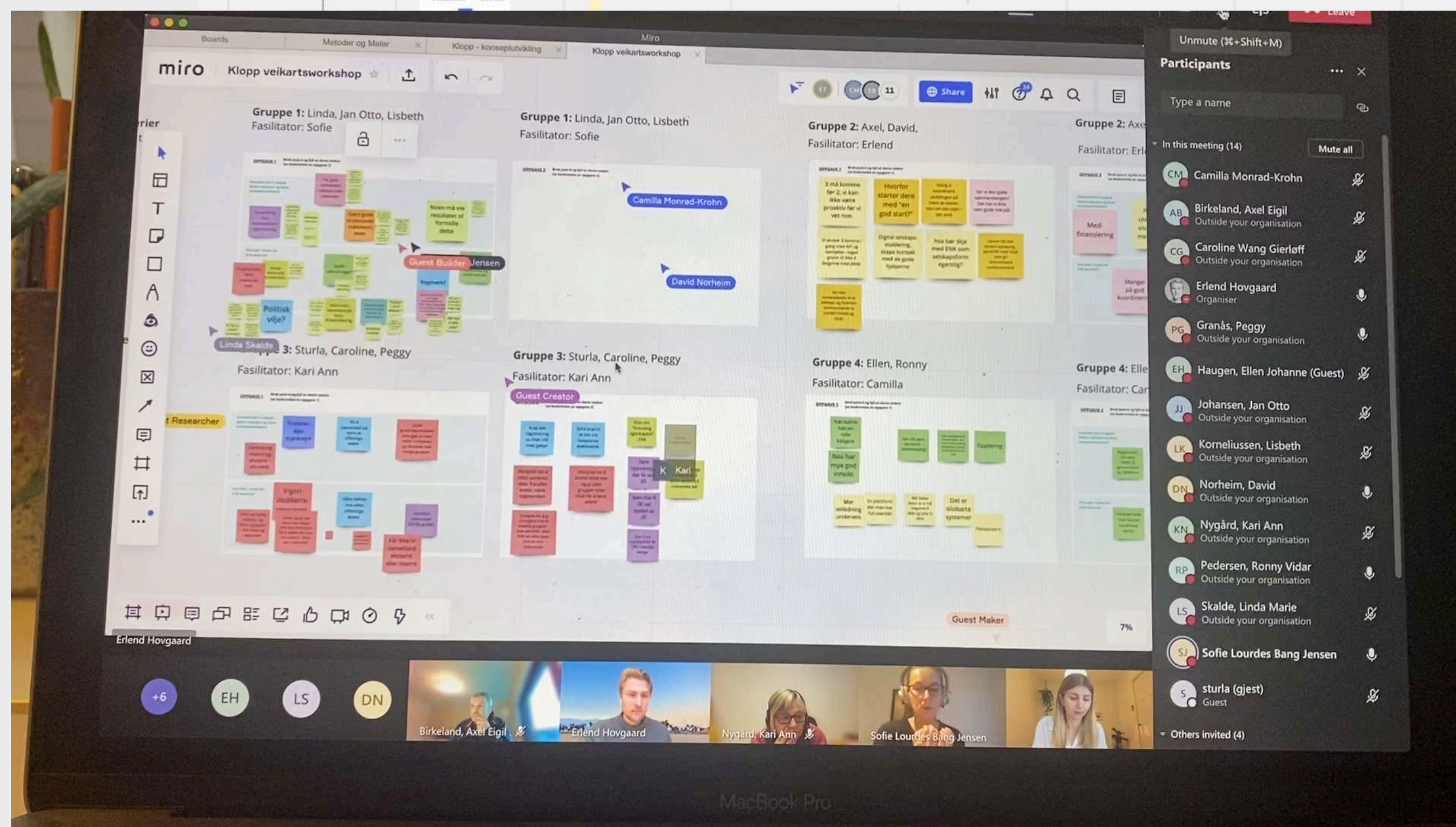
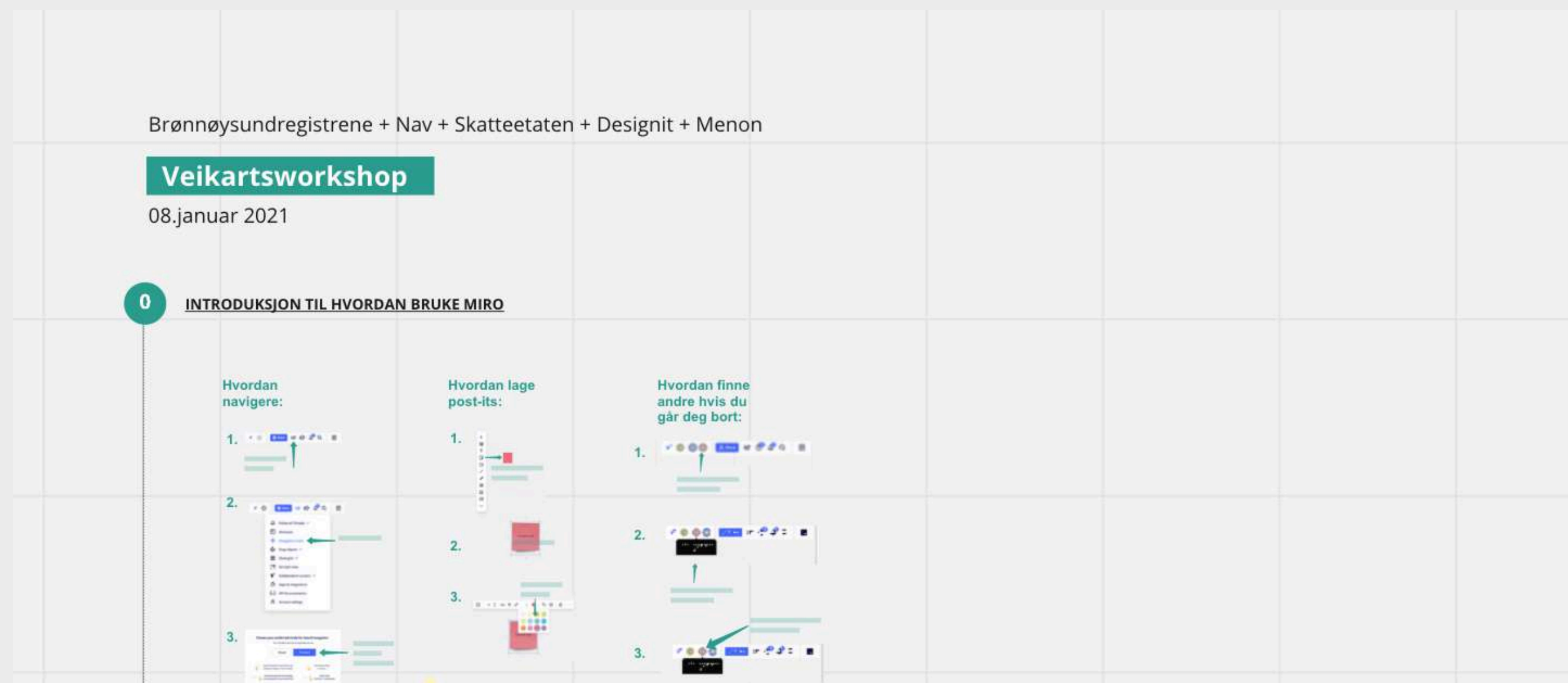
Deltagere

- Nav
- Skattetetaten
- Brønnøysundregistrene

[Dokumentasjon fra workshop \(lenke til Miro\)](#)

Designit x Menon x Nav x Brønnøysundregistrene x Skattetetaten

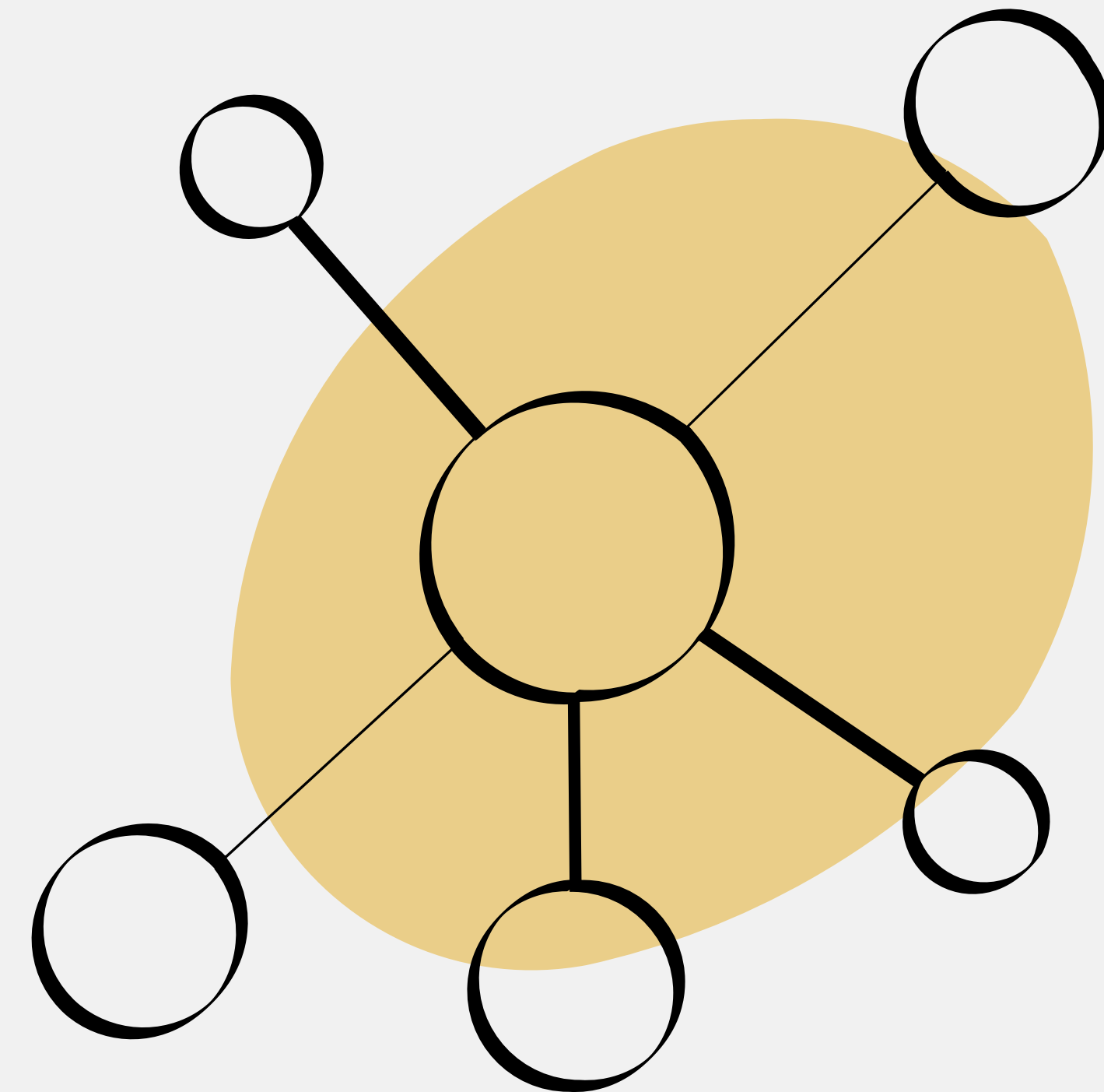
Suksesskriterier for videre arbeid

- Sørge for godt samarbeid mellom etatene. Dette kan gjøres gjennom felles planleggingsmøter, og tverrfaglige og tverretatlige arbeidsgrupper for videre arbeid med målbilde og tiltak.
- For å få til samarbeid på tvers anbefaler vi å definere en tverretatlig arbeidsgruppe som eier innsikten og målbildet, og som har som formål å koordinere og utføre videre arbeid.
- Eier av innsikten bør også ha som ansvar å dele innsikt og foreslåtte tiltak med relevante initiativer/prosjekter på tvers av etater for å sikre bred forankring av arbeidet, og å sikre at andre pågående initiativer også deler innsikt tilbake til oss.

Koordinering med tilstøtende initiativer

I neste fase bør Klopp i enda større grad koordinere med, ta innspill fra og gi føringer for andre relevante prosjekter og initiativer på tvers av etater. Eksempler på dette er Skatteetatens Fremtidens innkreving, Økonomi-API-et (som også skal søke medfinansieringsordningen og ledes av Avdeling for Forretningsutvikling), BRs arbeid med bransjeguidene på Altinn, Digital selskapsetablering, Livshendelsen Starte og drive bedrift, arbeidet hos Nav som gjøres i kjølvannet av Gjeldsfloka, og andre relevante OPS-prosjekter.

Hvordan tar vi Klopp videre for læring og realisering?

Vi anbefaler å sette opp to parallelle løp mot å realisere målbilde og innsatsområdene.

Realisering av konkrete tiltak
– kort sikt

Videreutvikle innsatsområdene
– lang sikt

Hvordan tar vi Klopp videre for læring og realisering?

1. Realisering av konkrete tiltak

Det første løpet bør fokusere på kortsiktig implementering, testing og måling av ett og ett konkret tiltak innenfor innsatsområde 1 “En god start”. Første steg i dette arbeidet bør være å prioritere og evaluere hvilke tiltak som skal utvikles først, gjennom brukertesting, intern forankring og teknisk evaluering. Hensikten for denne fasen vil være å tidlig teste, evaluere tiltak for å lære og justere løsningsforslag i flere runder, og måle at ønsket effekt er sannsynlig. Sammen med BR, bør Skatteetaten være med i en operativ arbeidsgruppe.

2. Videreutvikle innsatsområdene

I det andre løpet bør Skatteetaten, Nav og Brønnøysundregistrene sammen utforske muligheter, begrensninger og løsninger for den langsiktige realiseringen av de tre innsatsområdeområdene i Klopp. Etatene har flere felles mål innen dette feltet, og det bør videreutvikles tiltak for hvordan etatene sammen skal etablere sammenhengende og forebyggende tjenester for ENK. Hensikten med denne fasen er også å ta organisasjonsmessig læring som kan spres, og sette føringer for tilstøtende prosjekter og initiativer.

Ansvar

Vi foreslår at Avdeling for Forretningsutvikling i Brønnøysundregistrene under David Norheim eier innsikten og videre arbeid i Klopp, og blir ansvarlig for å koordinere tverretattlig samarbeid.

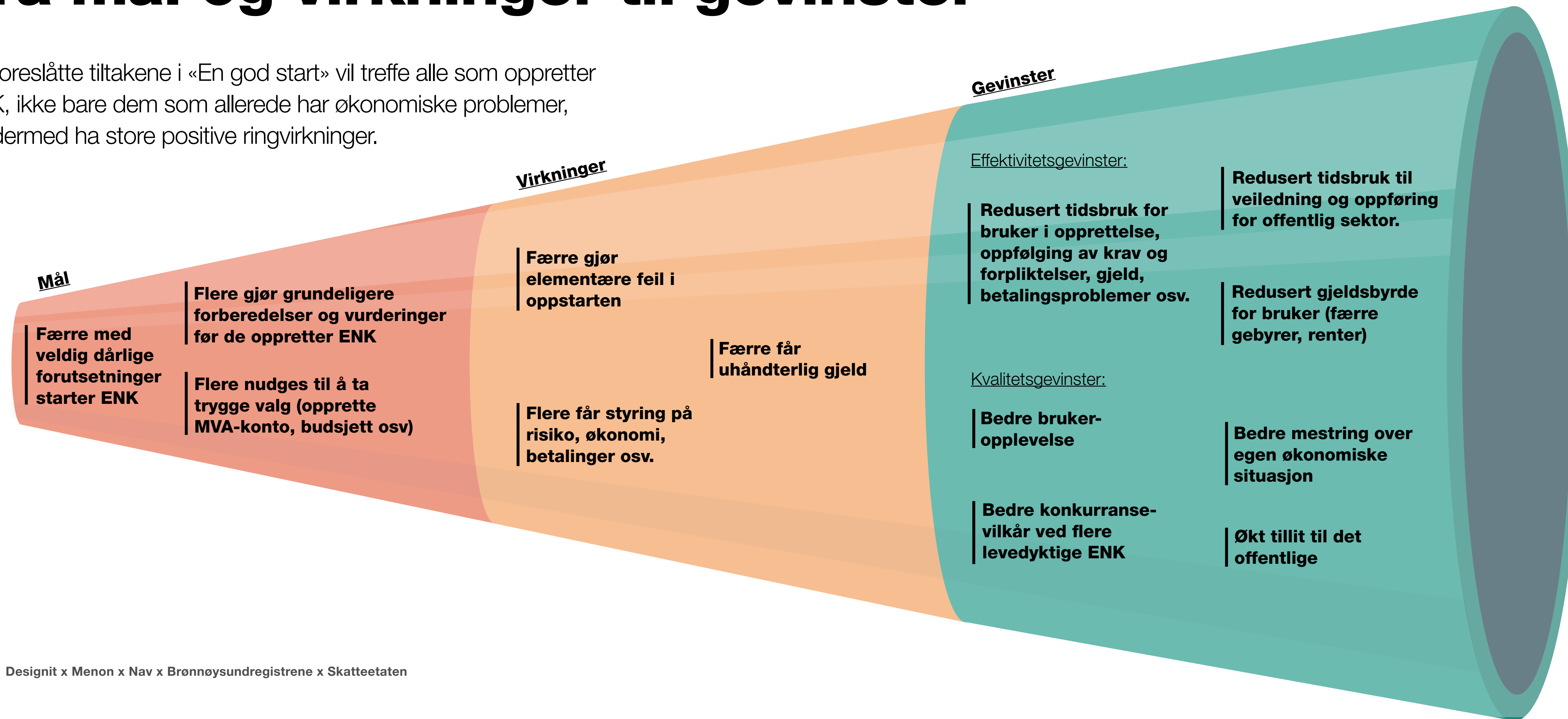
Gevinstrealisering av «En god start»

Neste fase bør også inkludere arbeid med å utvikle en handlekraftig gevinstrealiseringsplan med konkrete nullpunktsmålinger som sier noe om dagens situasjon og kan brukes for å teste ulike tiltak opp mot. Planen bør følges opp av én gevinstansvarlig og med gevinsteiere som er ansvarlig for enkeltgevinstene.

Fra mål og virkninger til gevinster

De foreslåtte tiltakene i «En god start» vil treffe alle som oppretter ENK, ikke bare dem som allerede har økonomiske problemer, og dermed ha store positive ringvirkninger.

Gevinster bør følges opp basert på nullpunktet

Vi anbefaler å følge opp nullpunktet for å sannsynliggjøre og realisere gevinstene steg for steg.

Det viktigste er å definere en gevinstansvarlig, som er ansvarlig for å utvikle og følge opp gevinstrealiseringsplanen, og gevinsteiere som er ansvarlige for enkeltgevinster.

Målingene bør følges opp og gjøres på en større og bredere gruppe med ENK. Da kan nullpunktsmålingene for eventuelle gevinster også brukes til å si noe om ulike effekter over tid og om de kan skyldes ulike grupper eller andre karakteristika enn de vi allerede har identifisert.

Se vedlegg 2 for detaljer og anbefalinger om hvordan realiseringen av gevinster bør foregå.

Nullpunktet kan bestå av:

- Levetiden for ENK
- Andel som har forretningsplan, bufferkonto, regnskapsfører, adskilt privat/bedriftsøkonomi, moms og skattetrekkskonto, økonomirådgiver etc. på plass ved oppstart og under levetiden
- Andel ENK som har økonomiske utfordringer uten å gå konkurs (fordelt på ulike bransjer)
- Endringer i forskuddsskatt, MVA etc.
- Henvendelser og oppfølging av ENK
- Bevisst forhold til organisasjonsform
- Betale offentlige (og private) krav til rett tid

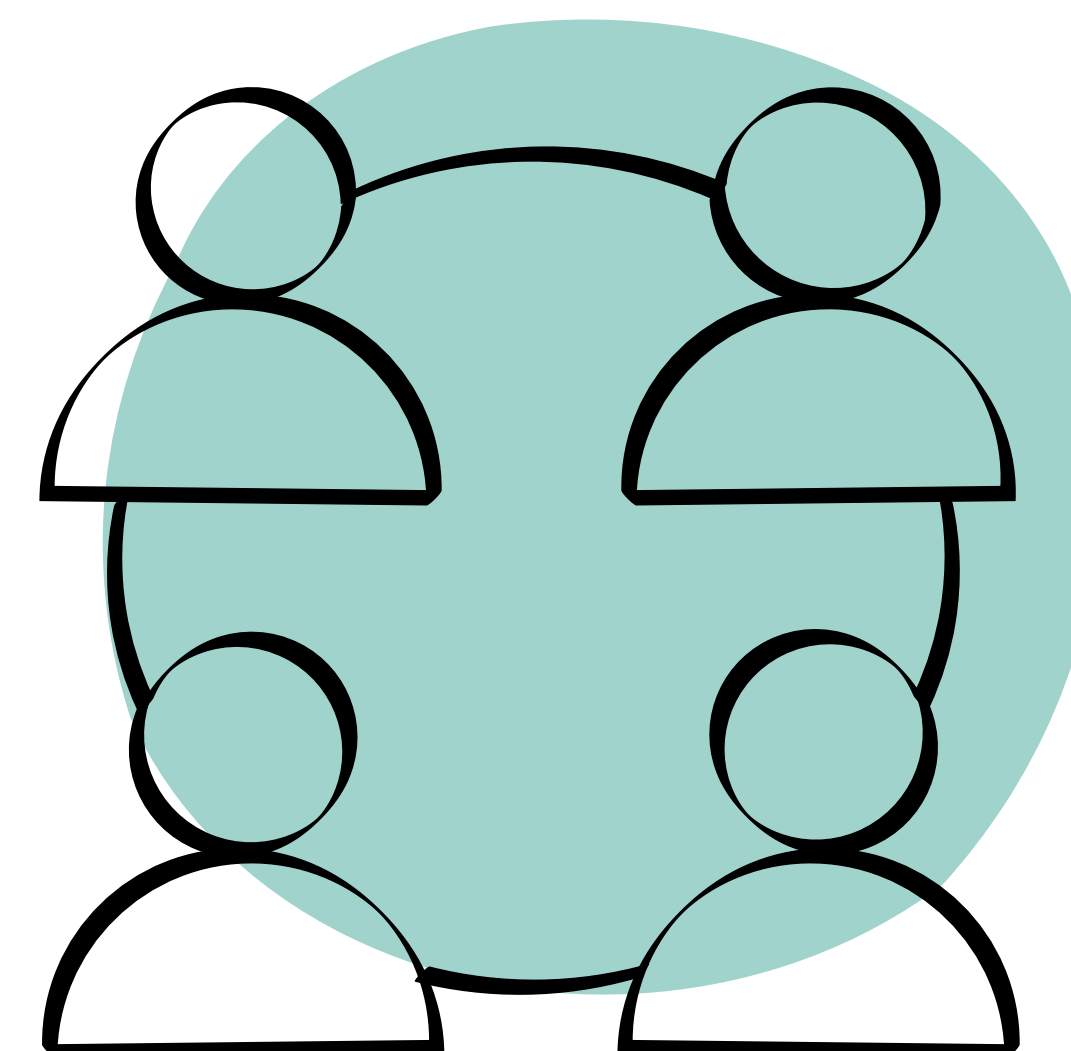

Organisering og prosess: Hvor starter vi?

Før vi går videre med testing og evaluering av tiltak anbefaler vi at det opprettes en tverretattlig arbeidsgruppe med en prosjektleder som har ansvar for intern forankring, koordinering med relevante initiativer og videre arbeid. Arbeidsgruppen bør være operativt ansvarlig for prosessen fra testing til ferdig implementering.

En viktig del av arbeidet vil være å:

- Prioritere hva som skal implementeres i hvilken rekkefølge basert på hva som er gir mest verdi, teknisk gjennomførbart på kort sikt, og hva som ikke utvikles med i andre prosjekter/initiativer/kanaler, slik at vi også sikrer at det ikke gjøres dobbeltarbeid.
- Planlegge for og gjennomføre kvalitativ testing, pilotering og gevinstrealisering av prioriterte tiltak.

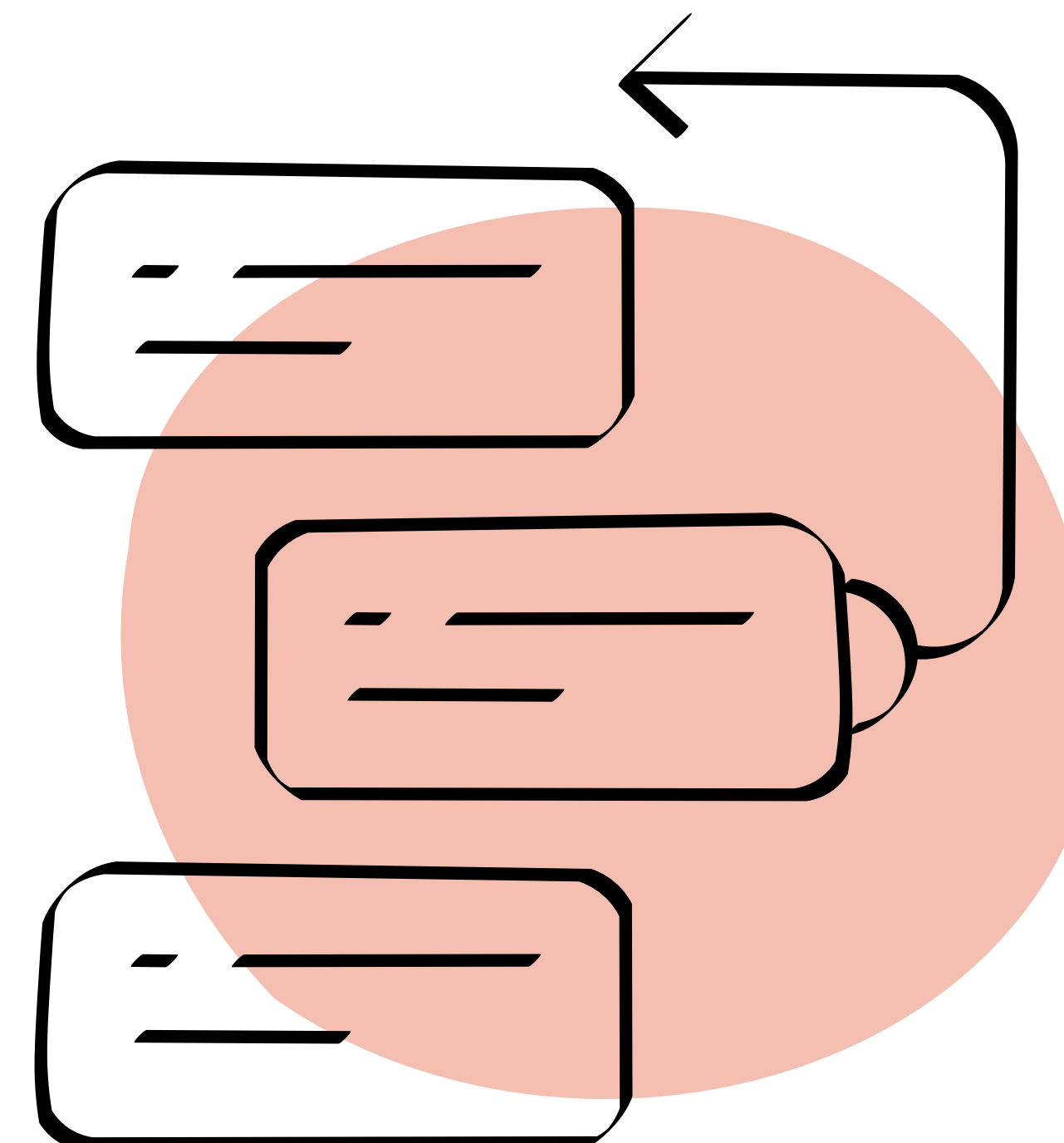

Foreløpig prioritering av tiltak

Prosjektgruppens anbefalte prioritering er starte med testing, pilotering og implementering av digital oppstartsveileder.

Denne løsningen tror vi vil skape en potensiell stor effekt fordi vi kan dulte potensielle ENK-er i riktig retning allerede før de registrerer egen virksomhet. I tillegg er innhold og prototype av den digitale oppstartsveileder utarbeidet og løsningsforslaget kan allerede nå brukertestes. Den berører heller ikke eksisterende prosjekter/initiativer, og det bør ikke være betydelige tekniske barrierer for å utvikle og implementere løsningen.

Basert på avstemning og diskusjon i veikartworkshopen ble tiltak **1. Motivere til grundig evaluering før registrering** (hvor digital oppstartsveileder inngår som en løsning) og tiltak **5. Påvirke riktig valg av organisasjonsform** trukket frem som de tiltakene flest mente vi burde begynne å realisere. Vi anbefaler derfor videre å utforske mulighetene og begrensingene for implementering tilknyttet disse tiltakene. Det vil for eksempel være relevant å se på hva vi kan implementere i Samordnet registermelding på kort sikt, og hva som eventuelt må inkluderes i utvikling av BR-Sys (den fremtidige plattformen for Samordnet registermelding).

Kvalitativ testing av tiltak

Før vi gjør utstrakt A/B-testing og pilotering anbefaler vi å gjøre mindre kvalitative brukertester. Hensikten med dette er å evaluere og iterere på innhold og potensiell utforming av den digitale oppstartsveilederen og andre prioriterte dultur. Gjennomføring av slike tester vil gjøres med potensielle brukere/ enkeltpersonsforetak, som enten ønsker å starte eget foretak eller nylig har startet

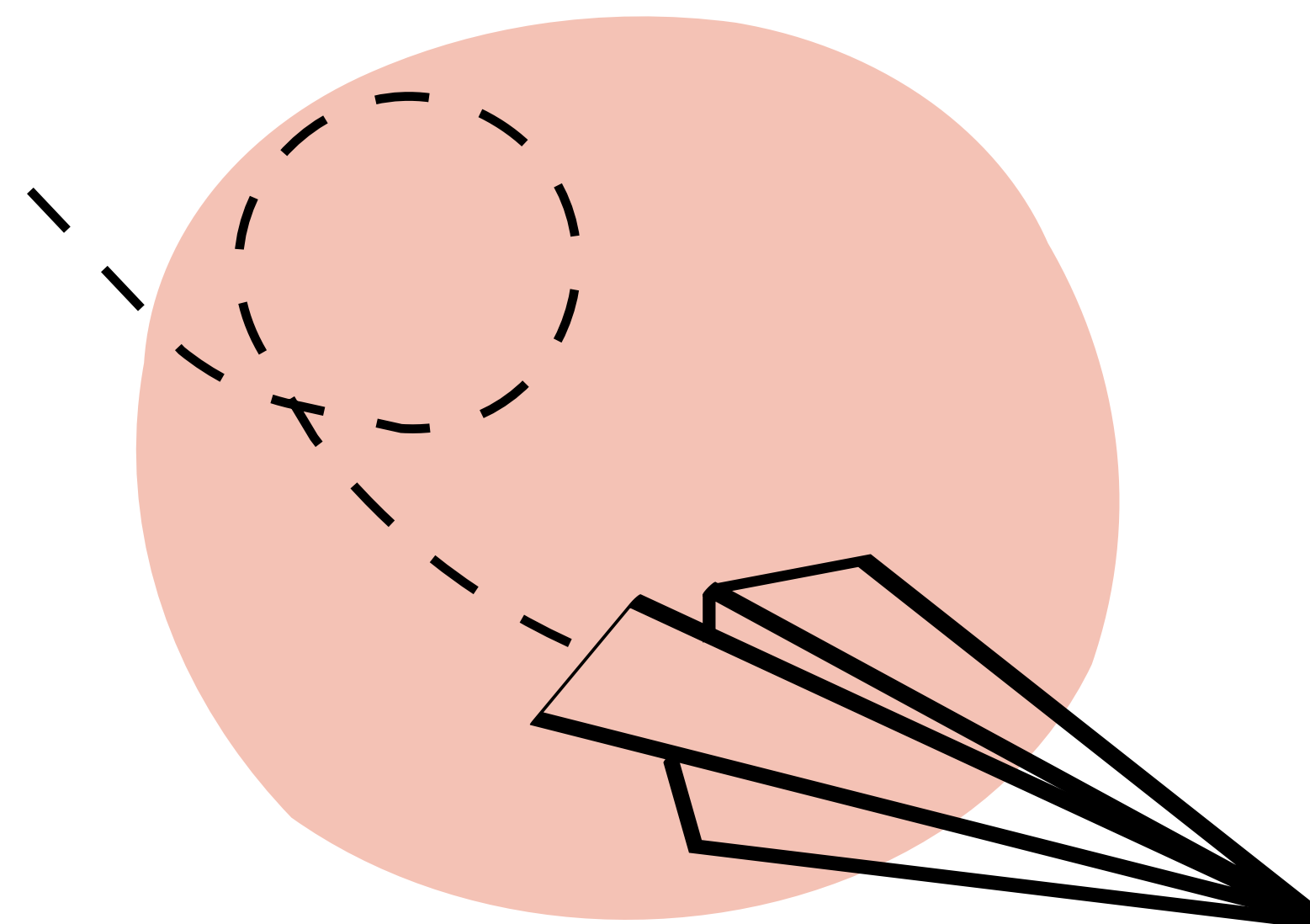
eget foretak. Vi vil rekruttere inn et representativt utvalg av ENK-er for å teste og lære om deres oppfattelse og opplevelse av blant annet utforming og innhold ved hjelp av enkle klikkbare prototyper. På denne måten kan vi sikre at løsningen blir bedre og reduserer risikoen for at brukervennlighet står i veien for bruk og validering i piloteringen.

Pilotering av tiltak

For å kunne validere at vi oppnår ønsket effekt av våre tiltak må vi også gjøre kvantitativ testing over tid og i en reell brukskontekst for å måle faktisk brukeratferd.

Dette innebærer at de valgte tiltakene implementeres i en testsløsning og er tilgjengelig for en representativ gruppe i en gitt periode (A/B-testing, se neste side), og at vi deretter implementerer det for alle brukere når vi ser at det har gitt ønsket effekt. Siden fortsetter piloten ved at man analyserer brukerens atferd, sammenligner med nullpunktet, tar læring og eventuelt gjør justeringer. Parallelt med piloten vil det være hensiktsmessig å planlegge for videre arbeid, testing og pilotering av andre prioriterte tiltak.

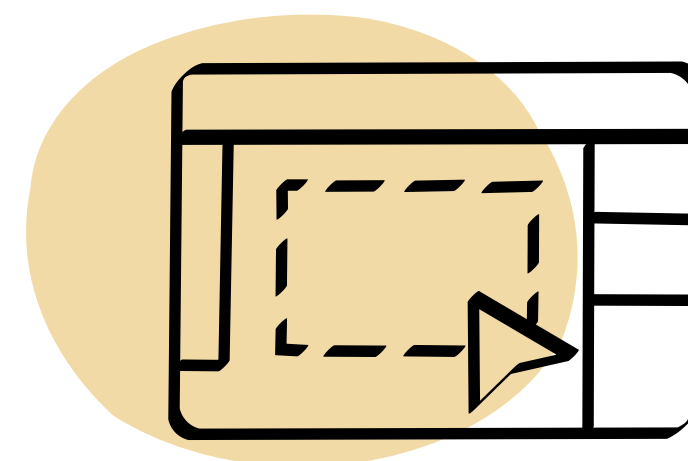
Testing av atferdsøkonomiske tiltak

For å kunne evaluere om et tiltak faktisk har tilsiktet effekt må det både kvalitativt og kvantitativt testes før det implementeres.

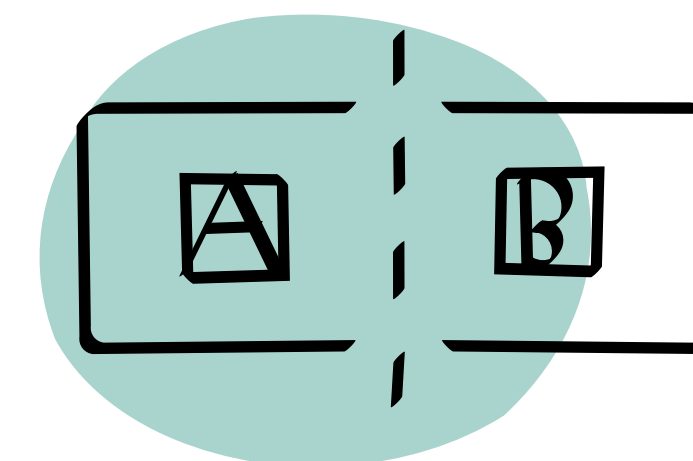
Vi anbefaler A/B-testing som en viktig del av dette. I en A/B-test vil noen brukere i en digital kanal rutes til en alternativ løsning hvor det er gjort en endring i brukeropplevelsen, altså en intervensjon. Så sammenlignes deres atferd (definert av en KPI/utfallsmål) med atferden til kontrollgruppen, dvs. de som ikke har blitt eksponert for den alternative løsningen. Slik kan vi dokumentere at ny løsning gir ønsket effekt før det den implementeres, og man beveger seg videre til å teste og implementere neste tiltak.

Se vedlegg 4 for detaljer og instruksjoner om hvordan dette bør gjøres.

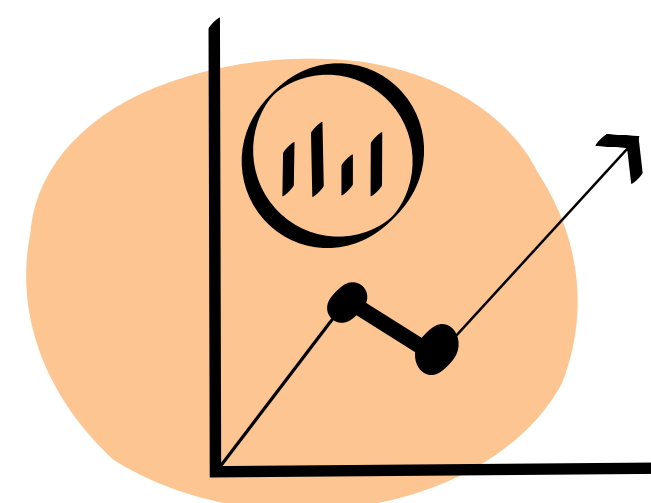
1. Utvikle prototype

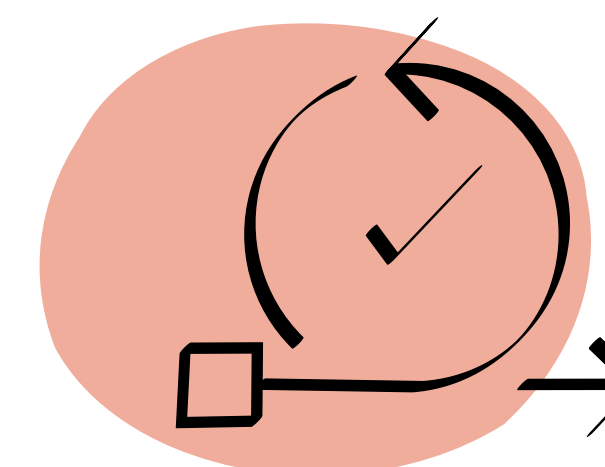
2. A/B-testing

3. Evaluere resultater

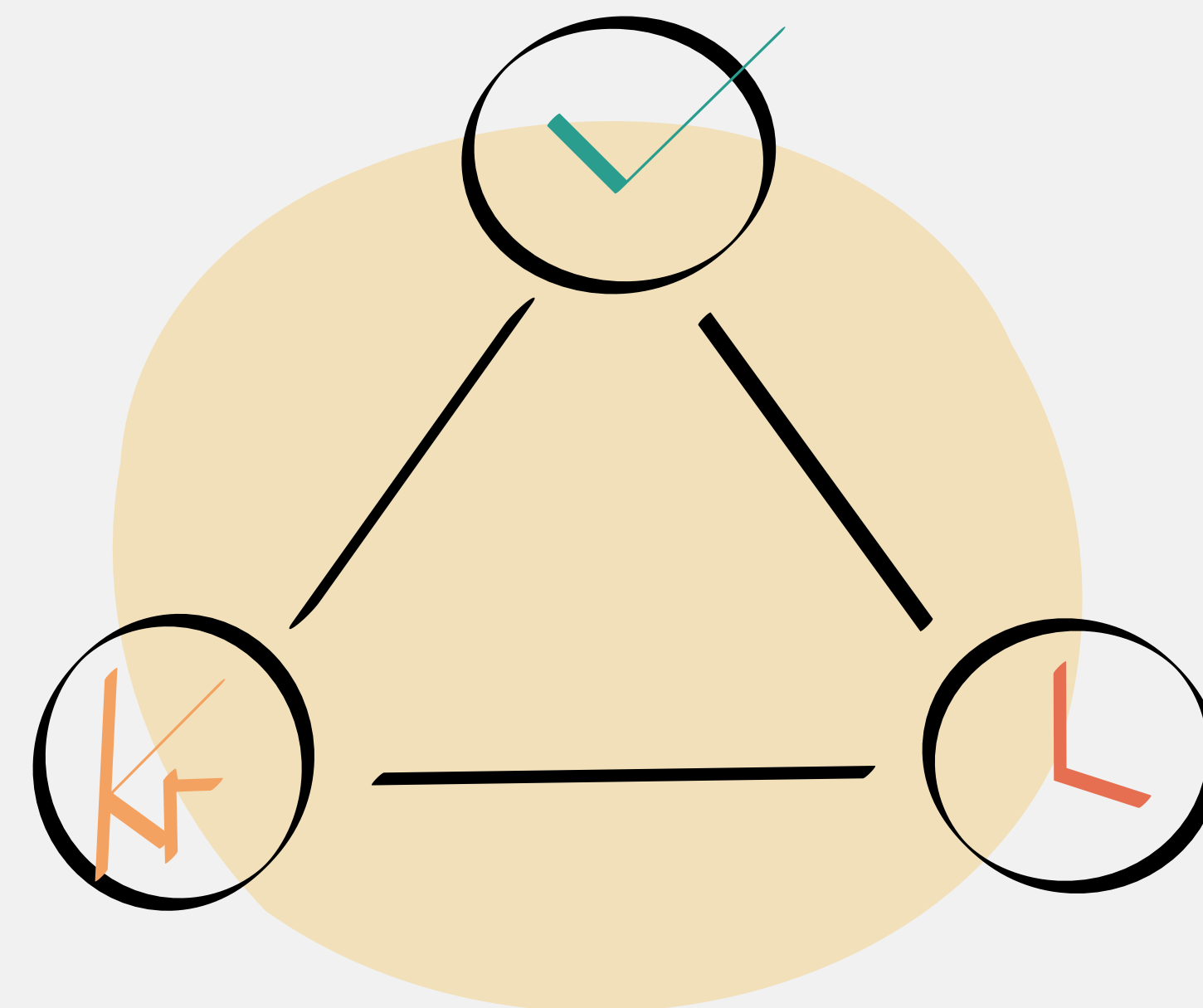

4. Implementere og start igjen

Praktisk om neste fase av Klopp

- Tentativt budsjett: 1.400.000 NOK gjennom opsjon på Stimulab-kontrakt (anbud og Doffin-utlysning derfor ikke nødvendig)
- Klopp kan for eksempel tas med i søknad til Medfinansieringsordningen
- Anslått varighet: 4-6 måneder
- Foreslår et dedikert og tverrfaglig produktteam med operative ressurser fra BR og Skatteetaten (innen eksempelvis design, innhold, juss, teknologi, forretningsutvikling), og en større referansegruppe med sentrale interessenter/beslutningstagere fra BR, Skatteetaten og Nav. Styringsgruppen fra fase 1 kan bestå.
- Designit bistår med prosessfasilitering, design, prototyping og testing, og Menon bistår med kvantitative analyser, gevinstrealisering og måling
- *Et mer detaljert tilbud fra Designit/Menon kan leveres om ønskelig*

We're Worldwide.
That's right next
to you

Oslo
Stockholm
Aarhus
Copenhagen
Berlin
Munich

Takk for denne gang!
Vi gleder oss til fortsettelsen :)

Med
Lima

JRU